

Analyse av 40 000 bedriftsregnskap i Trøndelag og Møre og Romsdal

Bransjer og geografi, basert på regnskap 2013-2016

Forutsetninger

- Bedrifter i Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag **fra 2013 til 2016**.
- Selskapene er delt inn i bransjer med utgangspunkt i **næringskoder** og **SMNs bransjebetegnelse**. Justeringer av bransjeinndelingen og ekskluderinger av enkeltselskap er gjort i **samråd med Sparebank1 SMNs bransjeeksperter** for å gjenspeile bransjeutviklingen på best mulig måte.
- Analysen er basert på tilgjengelige regnskap i **Bisnode/Brønnøysund** per 1. september 2017 og utgjør **ca. 98% av bedriftene** som forventes å levere regnskap i 2016.
- I utgangspunktet **selskapsregnskap** for hovedforetak med adresse i disse fylkene. I tillegg er det tatt med **77 bedrifter som har vesentlige avdelinger**, men hovedadresse i andre fylker enn disse tre. For slike avdelinger er det tatt med regnskapsandel tilsvarende antall ansatte i avdelingen i forhold til totalt antall ansatte i morselskapet eller en forholdsmessig andel der hvor det er vurdert å gi beste estimat.
  - Det er benyttet konserntall for et fåtall bedrifter hvor dette menes å gi det beste bildet av aktiviteten i bransjen. I disse tilfellene er det foretatt konsernelimineringer.
- Banker/finansforetak, oljerelatert, landbruk, og borettslag (pga. selskapsform) er ikke tatt med i analysen
- Dette har gitt et utvalg på **ca. 40.000 bedrifter** med regnskap mellom 2013-2016

Oppsummering

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og
nyetableringer

Oppsummering

Generelt:

- **Sør-Trøndelag har hatt den største omsetningsveksten** i 2016 med 5,2 prosent, tett **etterfulgt av Nord-Trøndelag** med 5,0 prosent. Omsetningsveksten i Sør-Trøndelag er på samme nivå som året før, mens veksten i Nord-Trøndelag er ned fra 8,4 prosent.
- **Møre og Romsdal** er fortsatt påvirket av konsekvensene etter oljeprissjokket og **har tilbakegang** i omsetningen på 2,4 prosent i 2016.
- Samlet sett for **Midt-Norge er omsetningsvekst på 1,7 prosent i 2016, ned fra 2,8 prosent i 2015. Veksten for 2015 er revidert ned fra 4,0%.**
- Betydelig **bedre lønnsomhet i Trøndelag** med en **driftsmargin i 2016 på rundt 7 prosent**, en bedring på ett prosentpoeng fra 2015. Mens **Møre og Romsdal har en driftsmargin på kun 2,2 prosent**, marginalt opp fra 2,1 prosent.

Vinnere:

- Høyest omsetningsvekst i 2016 ser vi innen **eiendom øvrig** med 17 prosent i 2016 hvor eiendomsmeglerselskapene gjør det særlig bra.
- **Havbruk** fortsetter den sterke utviklingen fra 2015 og hadde den nest høyeste omsetningsveksten av bransjene i 2016 med 16,6 prosent, en økning fra 9,2 prosent i 2015. Lønnsomheten er også god med en driftsmargin på 26,7 prosent, opp fra 17,5 prosent året før.
- **Eiendom prosjekt** fortsetter å gjøre det bra også i 2016 etter et sterkt 2015, med en vekst på 15,3 prosent – opp fra 12,5 prosent i 2015.
- **Fiskeri** gjør det også relativt bra med en omsetningsvekst på 9,5 prosent i 2016 og en driftsmargin på hele 34,3 prosent i 2016.
- **Varehandel motor** med sterk omsetningsvekst for andre året på rad med hele 11 prosent i 2016 og kan i tillegg vise til bedret driftsmargin, bedre omløpshastighet og dermed bedret avkastning.
- Betydelig bedring i bransjen for **kraft** med en avkastning på 11,4 prosent i 2016 etter økning i kraftprisene.

Tapere :

- **Offshore service** med fortsatt tilbakegang på 26,6 prosent i 2016 og resultatmarginen på minus 85,3 prosent. Egenkapitalandelen er betydelig svekket til 8,9 prosent, ned fra 19,9 prosent i 2015.
- **Maritim industri** har nest størst omsetningsnedgang i 2016 og lønnsomheten er presset med en driftsmargin på minus 9,6 prosent i 2016. Unntaket er maritim industri mot marin sektor som gjør det betydelig bedre. Også **verft** med omsetningsnedgang og pressede marginer.

Midt-Norge

Nøkkeltall for 2016 (2015)

33.911 (33.284)

Antall virksomheter

1,7 % (2,8%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

77,6 mrd. (81,9)

Samlet omsetning til selskap

4,8 % (4,2 %)

Vektet driftsmargin

516 (509)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

41,3 % (41,3 %)

Med negativt driftsresultat

2.881 (2.653)

Antall nyetablerte AS (SSB)

84,9 % (84,7%)

Andel med positiv egenkapital

15,1 % (15,3 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og nyetableringer

Midt-Norge per fylke

Nøkkeltall for 2016

Fylke	Oms. vekst	Oms. topp 10 (mrd.)	Drifts-margin	Andel negativ driftsres.	Andel negativ EK-andel	Antall selskaper	Antall nyetablerte AS	Antall konkurser
Møre og Romsdal	-2,4 %	48,5	2,2 %	42,0 %	14,7 %	13.342	999	203
Sør-Trøndelag	5,2 %	32,7	7,1 %	42,3 %	16,5 %	14.627	1409	232
Nord-Trøndelag	5,0 %	35,4	6,6 %	37,4 %	12,6 %	5.942	473	81

Møre og Romsdal

Nøkkeltall for 2016 (2015)

13.342 (13.161)

Antall selskap

-2,4 % (-0,7 %)

Vekst i omsetning i disse selskapene

48,5 mrd. (55,5)

Samlet omsetning ti største selskapene

2,2 % (2,1 %)

Vektet driftsmargin

203 (207)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

42,0 % (41,0 %)

Med negativt driftsresultat

999 (919)

Antall nyetablerte AS (SSB)

85,3 % (85,2 %)

Andel med positiv egenkapital

14,7 % (14,8 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og nyetableringer

SpareBank 1
SMN

Sør-Trøndelag

Nøkkeltall for 2016 (2015)

14.627 (14.294)

Antall selskaper

5,2 % (5,0%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

32,7 mrd. (30,0)

Samlet omsetning ti største selskaper

7,1 % (6,4 %)

Vektet driftsmargin

232 (215)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

42,3 % (42,9 %)

Med negativt driftsresultat

1.409 (1.245)

Antall nyetablerte AS (SSB)

83,5 % (83,3 %)

Andel med positiv egenkapital

16,5 % (16,7 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og nyetableringer

SpareBank 1
SMN

Nord-Trøndelag

Nøkkeltall for 2016 (2015)

5.942 (5.829)

Antall selskaper

5,0 % (8,4%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

35,4 mrd. (33,7)

Samlet omsetning ti største selskaper

6,6 % (5,3%)

Vektet driftsmargin

81 (87)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

37,4 % (38,2 %)

Med negativt driftsresultat

473 (489)

Antall nyetablerte AS (SSB)

87,4 % (87,3 %)

Andel med positiv egenkapital

12,6 % (12,7 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

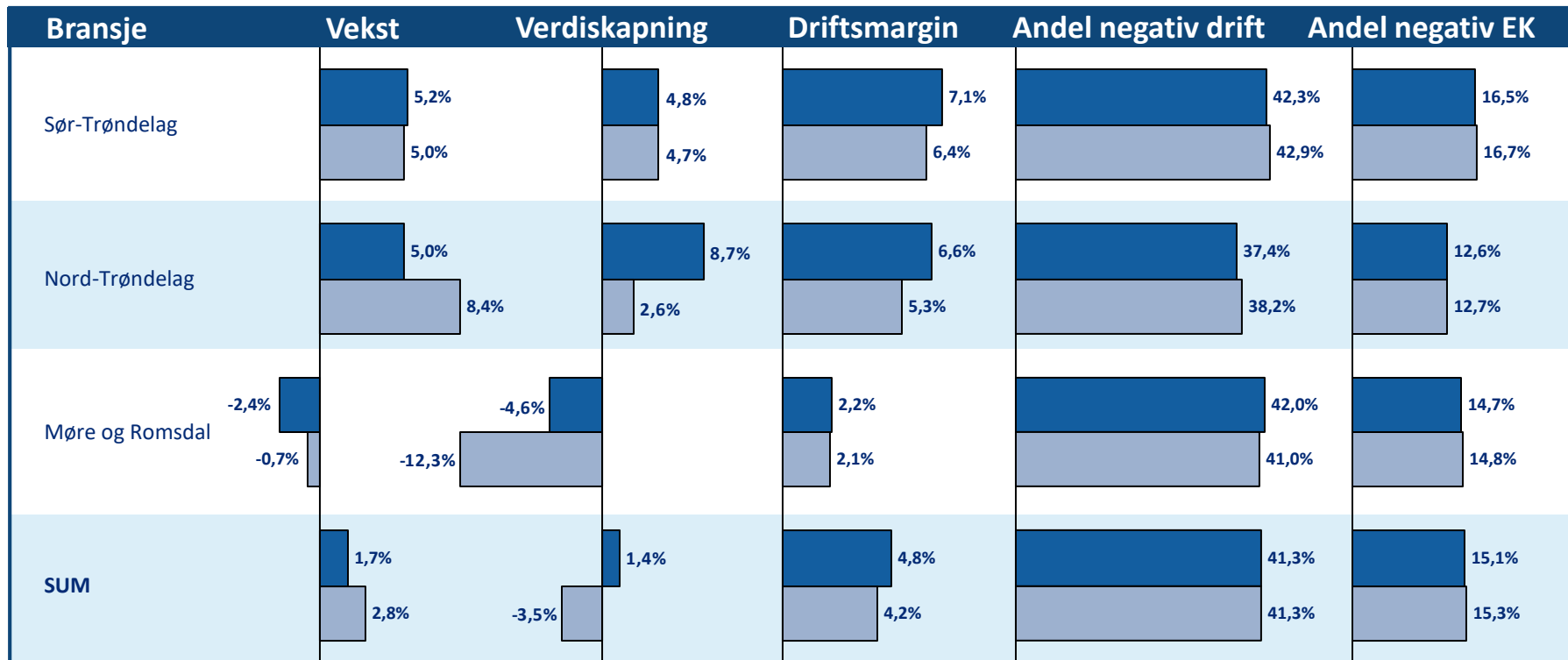
Konkurser, antall og nyetableringer

SpareBank 1
SMN

Midt-Norge per fylke

Trøndelag mer robust, omstilling i Møre og Romsdal

2016 2015

Midt-Norge per region

Nøkkeltall for 2016

Region	Oms. vekst	Oms. topp 10 (mrd.)	Driftsmargin	Andel negativ driftsres.	Andel negativ EK-andel	Antall aksjeselskaper	Antall nyetablerte AS	Antall konkurser
Sunnmøre	-3,9 %	34,5	-0,5 %	42,5 %	14,8 %	7.528	569	121
Romsdal	3,5 %	9,3	6,0 %	40,6 %	14,0 %	3.050	249	43
Nordmøre	-1,6 %	22,9	8,3 %	42,1 %	15,4 %	2.764	181	39
Trondheim og omegn	3,9 %	31,3	6,0 %	43,6 %	16,8 %	10.930	1090	179
Sør-Trøndelag Kysten	11,1 %	9,5	13,0 %	39,3 %	15,4 %	2.224	199	33
Sør-Trøndelag Innlandet	6,8 %	3,4	5,0 %	37,3 %	15,7 %	1.473	120	20
Innherred	3,1 %	32,6	5,2 %	39,1 %	13,0 %	4.218	346	68
Namdal	10,8 %	7,2	10,6 %	33,3 %	11,8 %	1.724	127	13

Sunnmøre

Nøkkeltall for 2016 (2015)

7.528 (7.443)

Antall selskaper

-3,9 % (-2,2%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

34,5 mrd. (39,8)

Samlet omsetning ti største selskaper

-0,5 % (-0,2 %)

Vektet driftsmargin

121 (124)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

42,5 % (41,5 %)

Med negativt driftsresultat

569 (528)

Antall nyetablerte AS (SSB)

85,2 % (85,6 %)

Andel med positiv egenkapital

14,8 % (14,4 %)

Andel med negativ egenkapital

Romsdal

Nøkkeltall for 2016 (2015)

3.050 (2.976)

Antall selskaper

3,5 % (-2,2%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

9,3 mrd. (8,4)

Samlet omsetning ti største selskaper

6,0 % (5,8 %)

Vektet driftsmargin

43 (41)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

40,6 % (40,7 %)

Med negativt driftsresultat

249 (186)

Antall nyetablerte AS (SSB)

86,0 % (85,1 %)

Andel med positiv egenkapital

14,0 % (14,9 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og nyetableringer

Nordmøre

Nøkkeltall for 2016 (2015)

2.764 (2.742)

Antall selskaper

-1,6 % (6,2%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

22,9 mrd. (23,9)

Samlet omsetning ti største selskaper

8,3 % (8,5 %)

Vektet driftsmargin

39 (42)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

42,1 % (40,0 %)

Med negativt driftsresultat

181 (205)

Antall nyetablerte AS (SSB)

84,6 % (84,4 %)

Andel med positiv egenkapital

15,4 % (15,6 %)

Andel med negativ egenkapital

Trondheim og omegn

Nøkkeltall for 2016 (2015)

10.930 (10.724)

Antall selskaper

3,9 % (5,4%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

31,3 mrd. (29,0)

Samlet omsetning ti største selskaper

6,0 % (5,8 %)

Vektet driftsmargin

179 (161)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

43,6 % (44,1 %)

Med negativt driftsresultat

1090 (916)

Antall nyetablerte AS (SSB)

83,2 % (83,1 %)

Andel med positiv egenkapital

16,8 % (16,9 %)

Andel med negativ egenkapital

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og nyetableringer

Sør-Trøndelag Kysten

Nøkkeltall for 2016 (2015)

2.224 (2.145)

Antall selskaper

11,1 % (3,8%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

9,5 mrd. (8,1)

Samlet omsetning ti største selskaper

13,0% (10,0%)

Vektet driftsmargin

33 (38)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

39,1 % (39,7 %)

Med negativt driftsresultat

199 (206)

Antall nyetablerte AS (SSB)

84,6 % (83,3 %)

Andel med positiv egenkapital

15,4 % (15,6 %)

Andel med negativ egenkapital

Sør-Trøndelag Innlandet

Nøkkeltall for 2016 (2015)

1.473 (1.425)

Antall selskaper

6,8 % (3,3%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

3,5 mrd. (3,1)

Samlet omsetning ti største selskaper

5,0 % (4,8 %)

Vektet driftsmargin

20 (16)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

37,3 % (38,6 %)

Med negativt driftsresultat

120 (123)

Antall nyetablerte AS (SSB)

84,3 % (84,6 %)

Andel med positiv egenkapital

15,7 % (15,4 %)

Andel med negativ egenkapital

Innherred

Nøkkeltall for 2016 (2015)

4.218 (4.128)

Antall selskaper

3,1 % (7,0%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

32,6 mrd. (31,5)

Samlet omsetning ti største selskaper

5,2 % (4,3 %)

Vektet driftsmargin

68 (69)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

39,1 % (39,2 %)

Med negativt driftsresultat

346 (369)

Antall nyetablerte AS (SSB)

87,0 % (87,2 %)

Andel med positiv egenkapital

13,0 % (12,8 %)

Andel med negativ egenkapital

Namdal

Nøkkeltall for 2016 (2015)

1.355 (1.319)

Antall selskaper

10,8 % (13,0%)

Vekst i omsetning i disse selskapene

7,2 mrd. (6,5)

Samlet omsetning ti største selskaper

10,6 % (8,6 %)

Vektet driftsmargin

13 (18)

Antall konkurser og tvangsavviklinger

33,3 % (35,7 %)

Med negativt driftsresultat

127 (120)

Antall nyetablerte AS (SSB)

88,2 % (87,6 %)

Andel med positiv egenkapital

11,8 % (12,4 %)

Andel med negativ egenkapital

Fordeling

Omsetning, verdiskaping og antall

Oppsummering

Fordeling

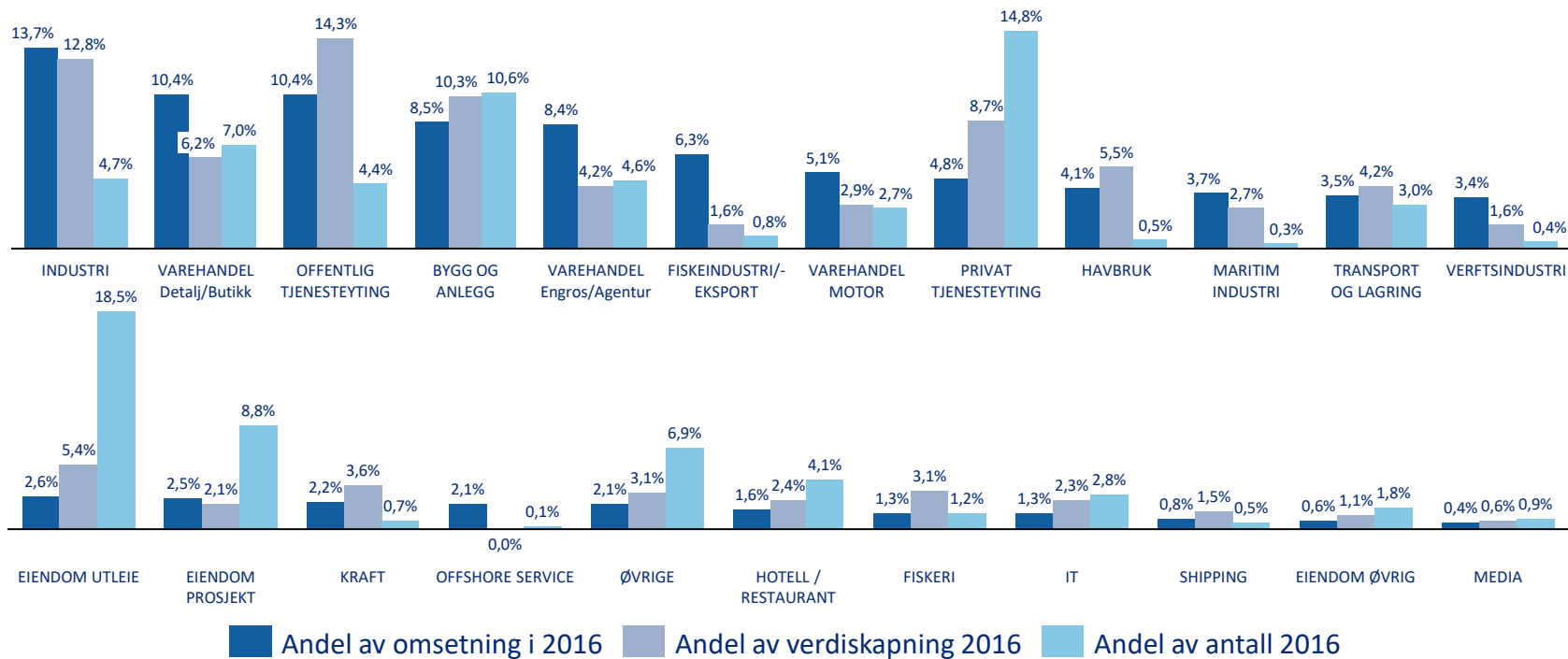
Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og
nyetableringer

Fordeling av omsetning, verdiskaping og antall i 2016 etter Bransje

Industri størst andel av omsetning, mens eiendom utleie størst andel av antall. Offentlig tjenesteyting størst andel av verdiskaping etterfulgt av industri. Varehandel samlet størst andel av omsetning og andre størst av verdiskaping.

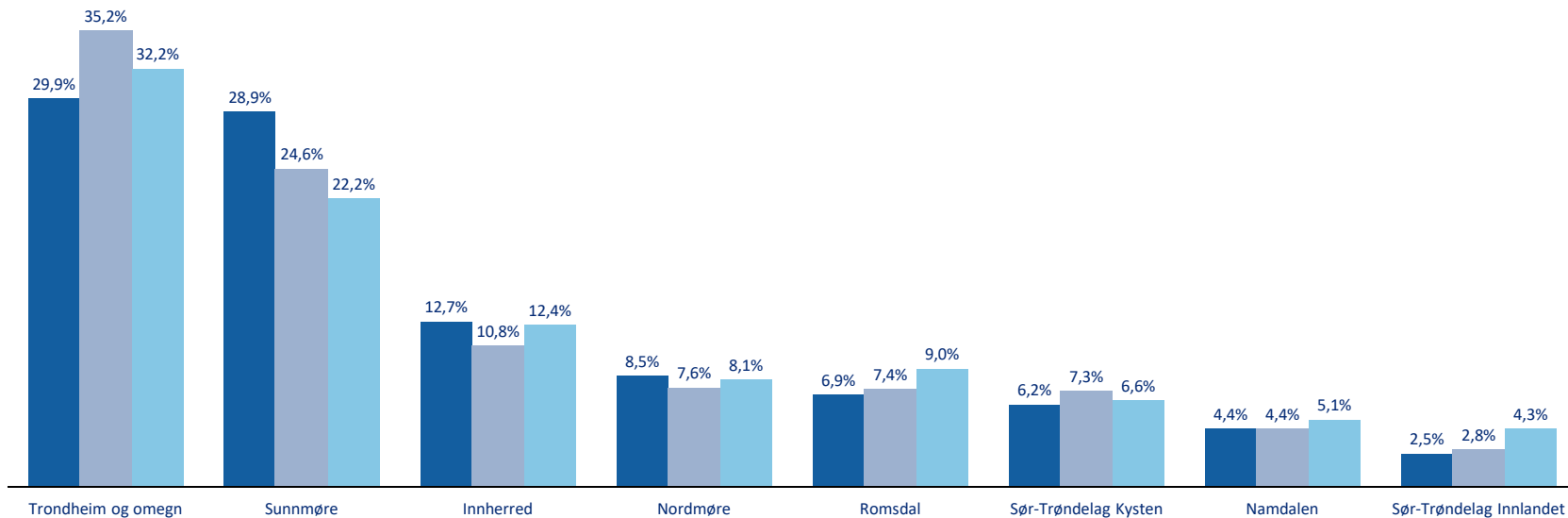

■ Andel av omsetning i 2016
 ■ Andel av verdiskaping 2016
 ■ Andel av antall 2016

Fordeling av omsetning, verdiskaping og antall i 2016 etter Region

Sunnmøre med nesten like stor andel av omsetningen som Trondheim og omegn, men med betydelig lavere andel av antall grunnet store selskap innen verft og offshore. Gjenspeiler også forskjellen i andel av verdiskapingen mellom regionene.

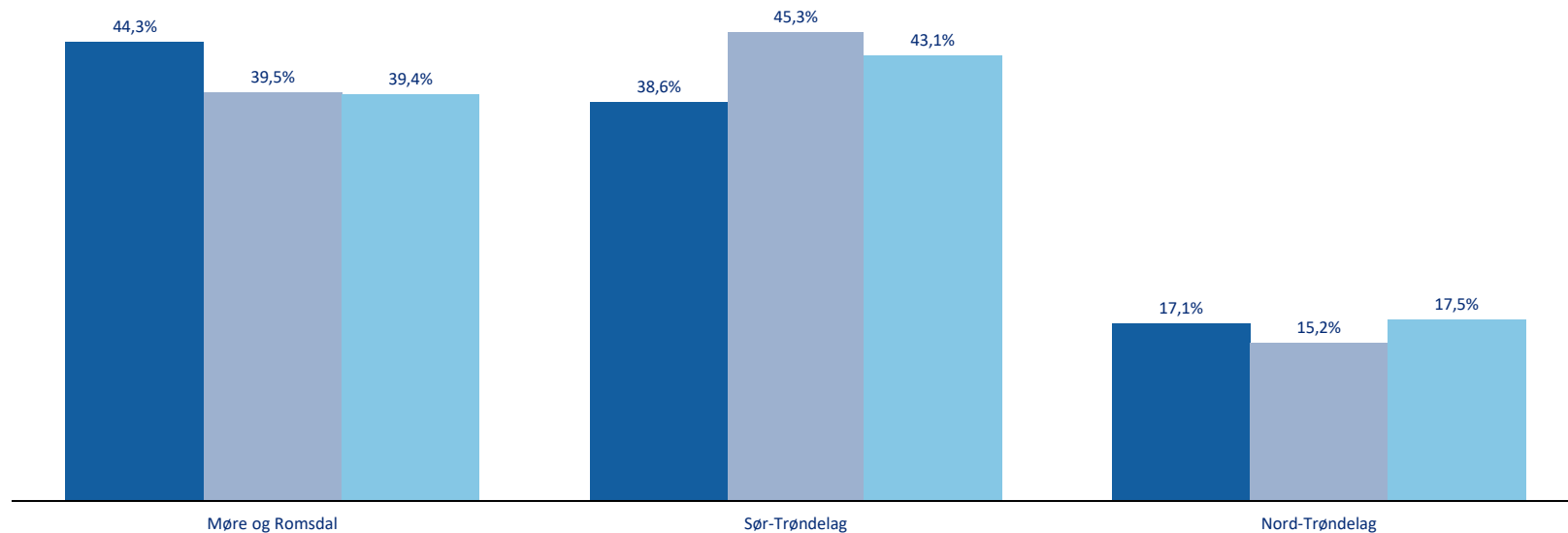

■ Andel av omsetning i 2016 ■ Andel av verdiskaping 2016 ■ Andel av antall 2016

Fordeling av omsetning, verdiskaping og antall i 2016 etter Fylke

MR med størst omsetning grunnet enkeltbedrifter med relativt stor omsetning. ST har størst andel av antall og verdiskapingen. NT ca. lik andel av antall, omsetning og verdiskaping

■ Andel av omsetning ■ Andel av verdiskaping ■ Andel av antall

Oppsummering

Fordeling

Vekst

Nøkkeltall

Konkurser, antall og
nyetableringer

Andel per bransje og region etter omsetning og verdiskaping i 2016

Industri med størst betydning for flere regioner. ST Kysten med høyest andel innen fiskeoppdrett. Sunnmøre med høy andel innen offshore og verft. Nordmøre tung innen industri pga. Hydro, mens Innherred har størst andel innen offentlig tjenesteyting.

Bransjeandel av omsetning og verdiskapingen per region	Sunnmøre	Romsdal	Nordmøre	Trondheim og omegn	Sør-Trøndelag Kysten	Sør-Trøndelag Innlandet	Innherred	Namdal
BYGG OG ANLEGG	6 %	13 %	8 %	9 %	13 %	18 %	11 %	9 %
EIENDOM PROSJEKT	1 %	2 %	1 %	5 %	1 %	2 %	2 %	1 %
EIENDOM UTLEIE	2 %	4 %	6 %	4 %	2 %	3 %	2 %	2 %
EIENDOM ØVRIG	0 %	0 %	1 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %
FISKEINDUSTRI/-EKSPORT	14 %	5 %	3 %	1 %	4 %	0 %	0 %	6 %
FISKERI	5 %	2 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %
HAVBRUK	2 %	0 %	4 %	2 %	32 %	0 %	0 %	23 %
HOTELL / RESTAURANT	1 %	2 %	1 %	3 %	1 %	4 %	1 %	1 %
INDUSTRI	8 %	19 %	48 %	8 %	13 %	30 %	12 %	14 %
IT	1 %	1 %	1 %	3 %	0 %	1 %	0 %	1 %
KRAFT	2 %	2 %	3 %	2 %	1 %	4 %	5 %	0 %
MARITIM INDUSTRI	9 %	5 %	1 %	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %
MEDIA	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %
OFFENTLIG TJENESTEYTING	8 %	2 %	1 %	12 %	1 %	5 %	38 %	4 %
OFFSHORE SERVICE	6 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
PRIVAT TJENESTEYTING	3 %	6 %	4 %	10 %	3 %	3 %	3 %	4 %
SHIPPING	1 %	0 %	1 %	1 %	2 %	0 %	0 %	4 %
TRANSPORT OG LAGRING	2 %	4 %	4 %	4 %	4 %	5 %	5 %	4 %
VAREHANDEL Detalj/Butikk	8 %	8 %	5 %	12 %	8 %	15 %	9 %	11 %
VAREHANDEL Engros/Agentur	9 %	8 %	2 %	12 %	1 %	2 %	3 %	2 %
VAREHANDEL MOTOR	3 %	9 %	2 %	6 %	2 %	5 %	4 %	7 %
VERFTSINDUSTRI	8 %	3 %	2 %	0 %	3 %	0 %	0 %	2 %
ØVRIGE	1 %	4 %	1 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %
SUM	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Vekst

Omsetning og verdiskaping

Oppsummering

Fordeling

Vekst

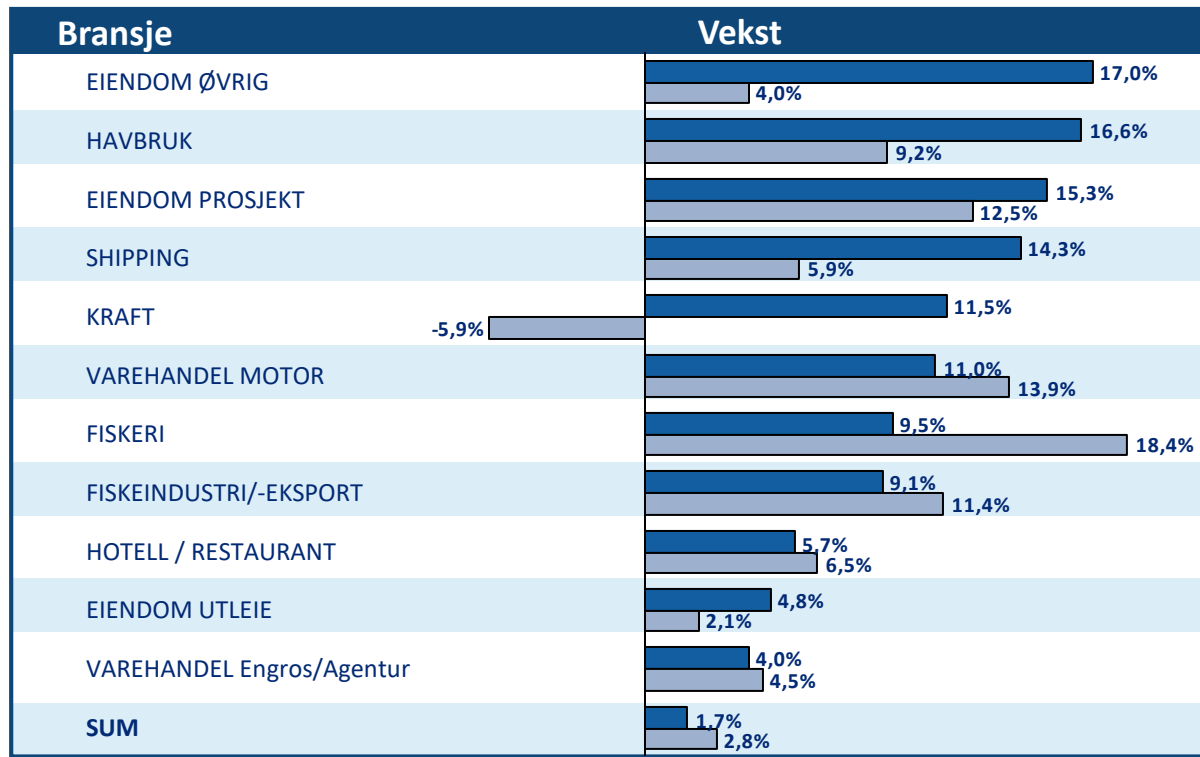
Nøkkeltall

Konkurser, antall og
nyetableringer

Omsetningsvekst (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter vekst i 2016

■ 2016 ■ 2015

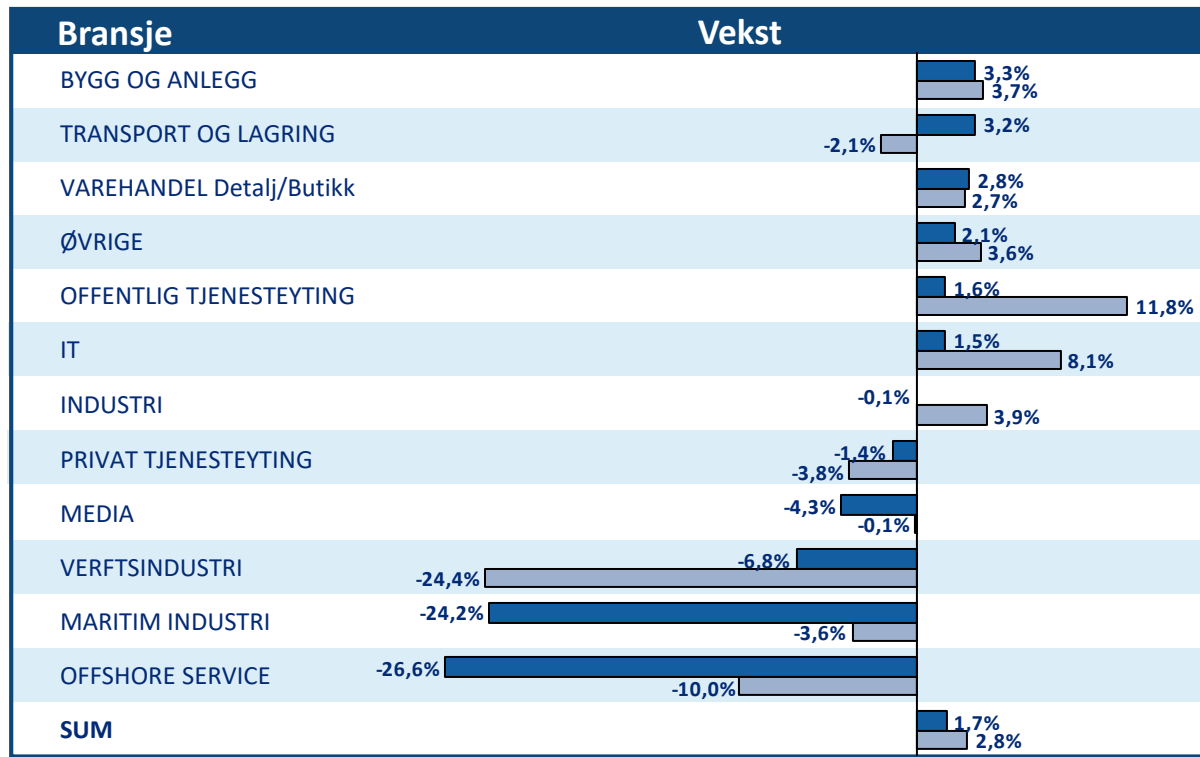

- **Eiendom øvrig med størst vekst i 2016** med høy vekst hos bl.a. eiendomsmeglerforetakene drevet av veksten i boligmarkedet.
- **Havbruk** med sterk vekst også i 2016 etter sterk oppgang i lakseprisene.
- **Eiendom prosjekt** med sterk vekst for andre år på rad knyttet til bl.a. **nyboligsalg og høy igangsetting.**
- **Varehandelen totalt med vekst rundt gjennomsnittet i 2016. Handel med motor** har gjort det **veldig bra** for andre året på rad bl.a. knyttet til insentiver for el og hybrid mens **detalj/butikk** eks. motor **drar ned, dog marginalt bedre i 2016 enn i 2015.**

Omsetningsvekst (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter vekst i 2016

2016 2015

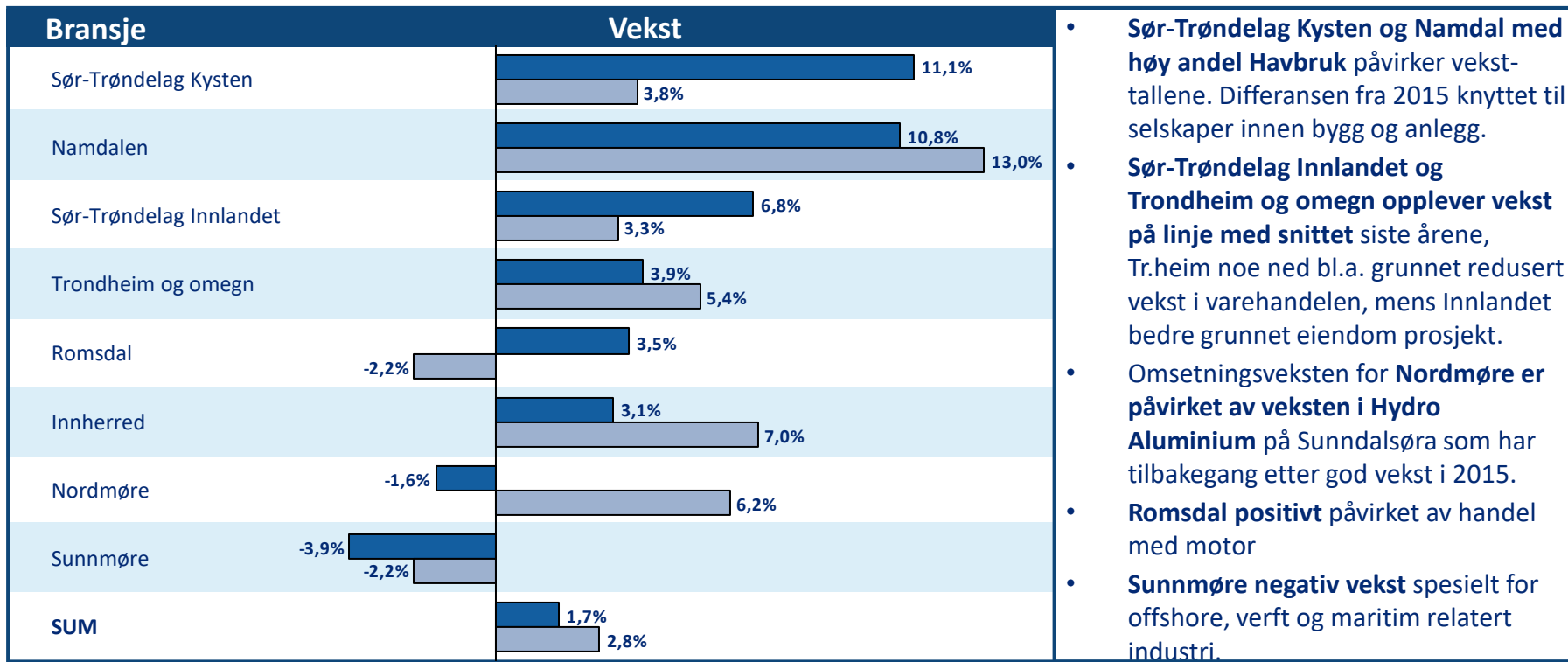

- **Verftsindustrien med fortsatt tilbakegang i 2016 men i mindre grad enn 2015.** Bransjesnittet gjenspeiler primært utviklingen hos de største aktørene hvor Vard sto for over 40 prosent av samlet omsetning.
- **Maritim Industri med betydelig fall i omsetningen** relatert til fjorårets nedgang i verftsindustrien. Rolls Royce utgjør ca.30% av samlet omsetning.
- **Industri med svak tilbakegang,** relatert til utviklingen i Norsk Hydro med svekket vekst i 2016. Eks. NHY er veksten svak men positiv.
- **Nedgangen i Offshore Service forsterkes i 2016.** Samtlige av de største rederiene opplever betydelig redusert omsetning.

Omsetningsvekst per region

Regionene påvirkes av utviklingen i enkelt næringer

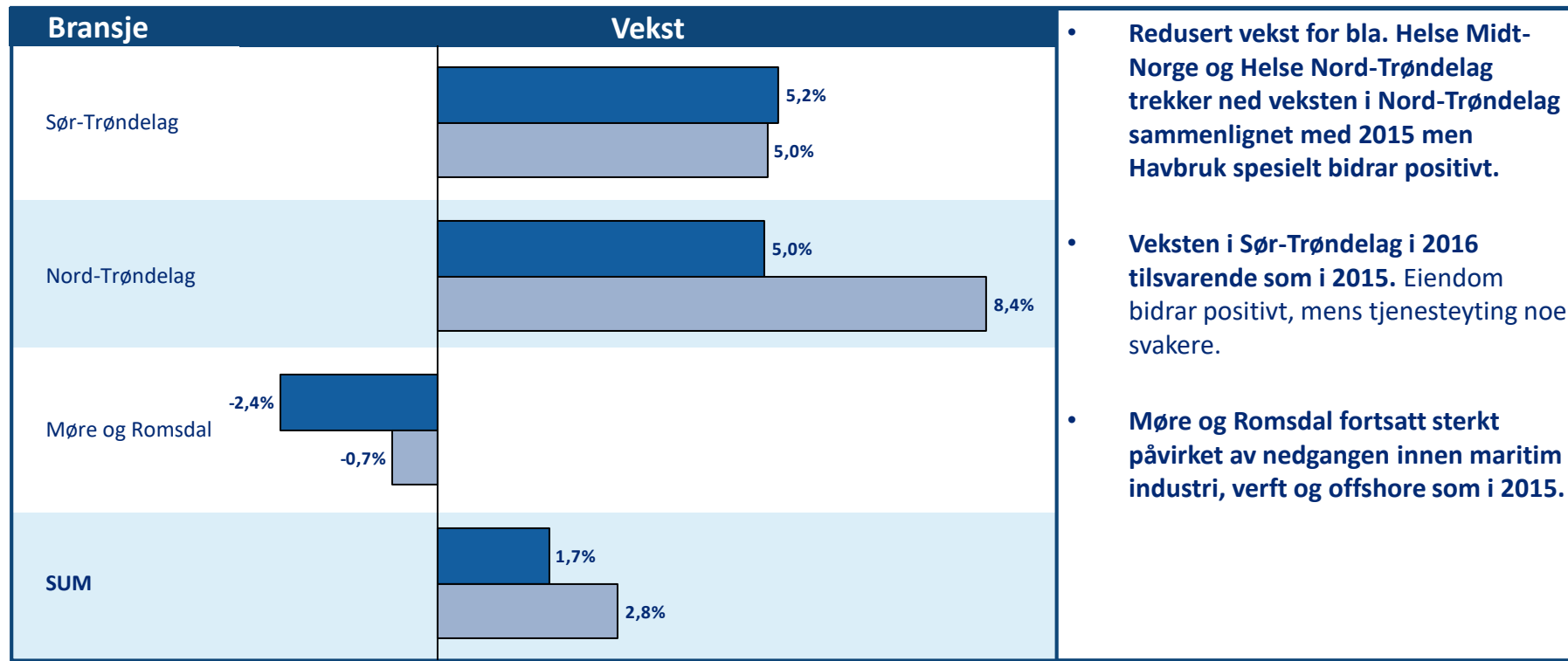
2016 2015

Omsetningsvekst per fylke

Trøndelag mer robust

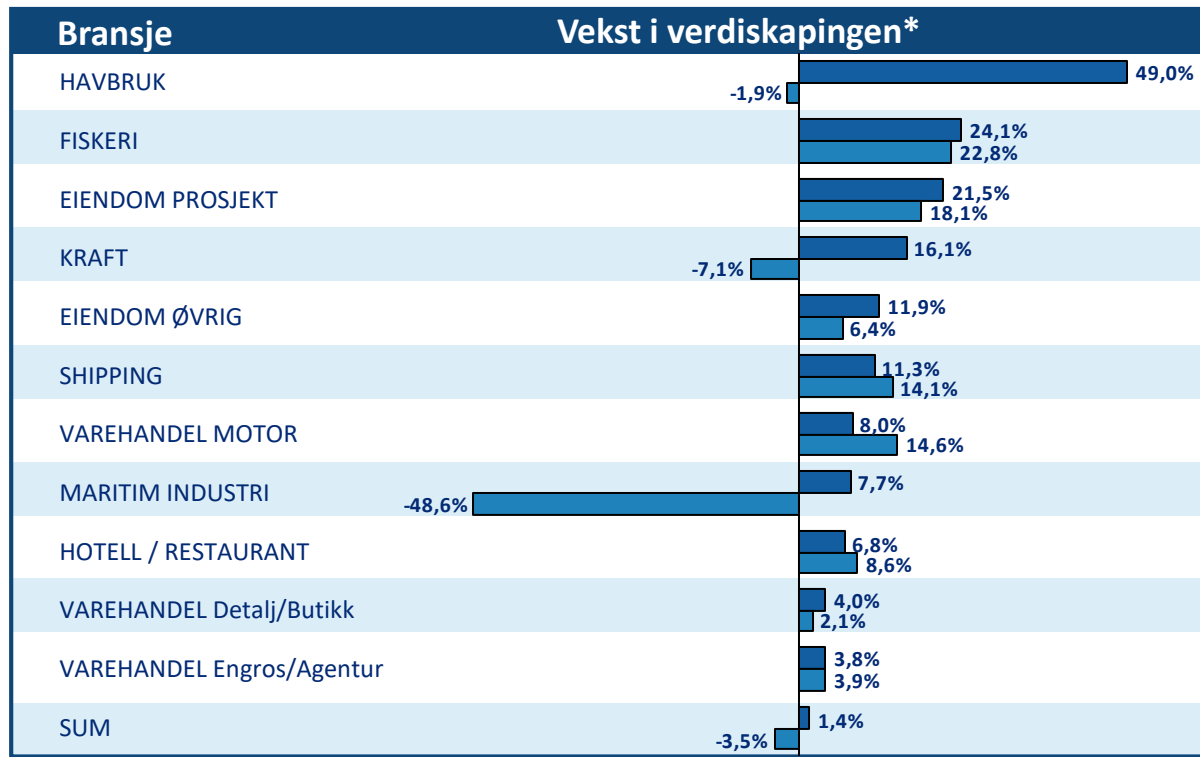
2016 2015

Vekst i verdiskapingen (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter vekst i 2016

■ 2016 ■ 2015

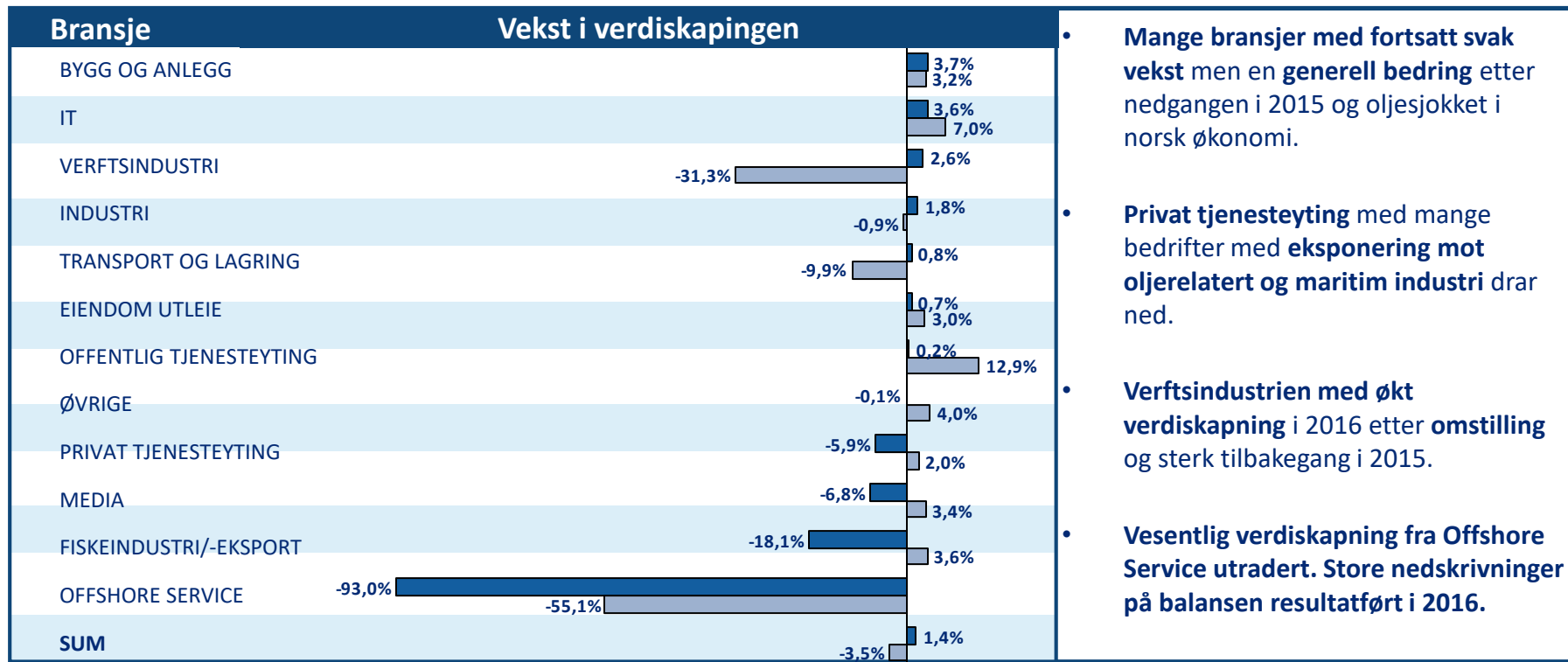

- Ser vi på veksten i verdiskapingen som tar hensyn til fortjeneste og lønn har **havbruk størst vekst i 2016**. Dette skyldes primært økningen i driftsresultat i 2016 fra 2015 som også var preget av kostnadsøkning.
- **Fiskeri har også sterk vekst i verdiskapingen** som også kan **knyttes til høye fiskepriser og økt volum**. Veksten er primært i resultatet, mens lønn og avskrivninger viser svak nedgang. Fiskeri med sterk vekst for andre år på rad.
- **Kraft med god bedring** etter doubling i kraftprisen og økt volum i 2016
- **Maritim Industri med bedring i 2016** men **etter sterk tilbakegang i 2015**. Selskaper mot marin sektor drar opp.

Vekst i verdiskapingen (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter vekst i 2016

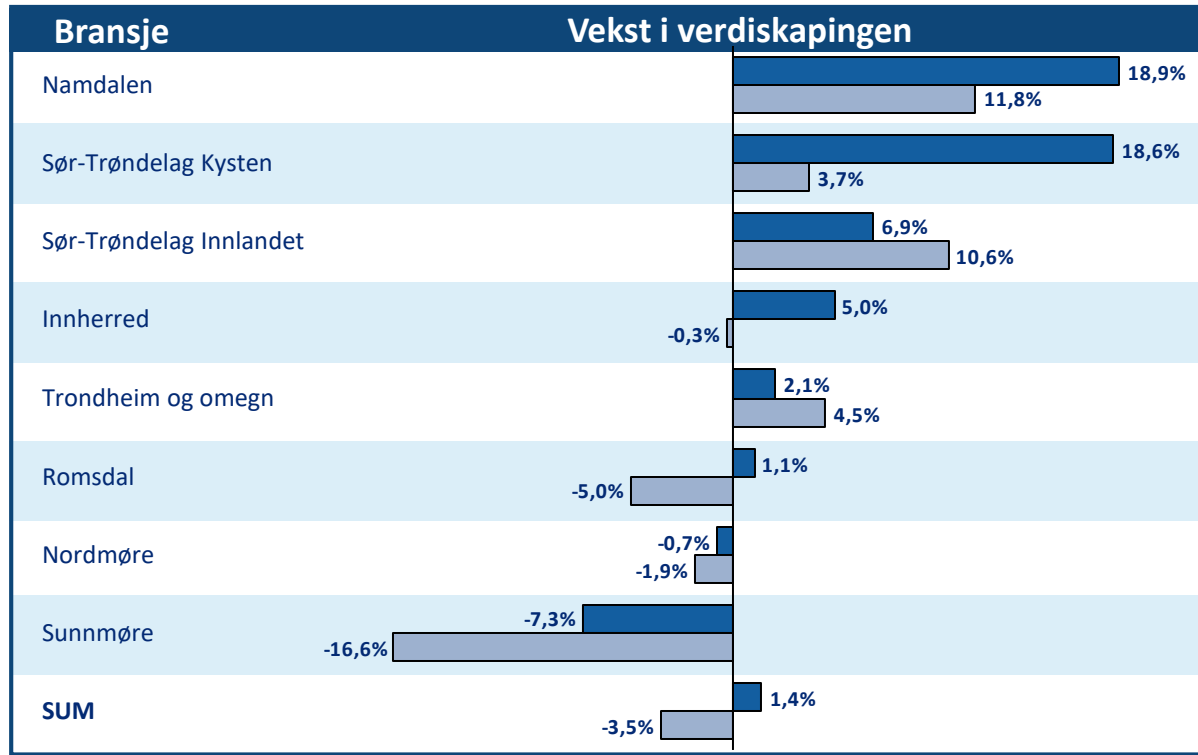
2016 2015

Vekst i verdiskapingen per region

Kysten i Trøndelag drar opp mens Sunnmøre trekker ned.

■ 2016 ■ 2015

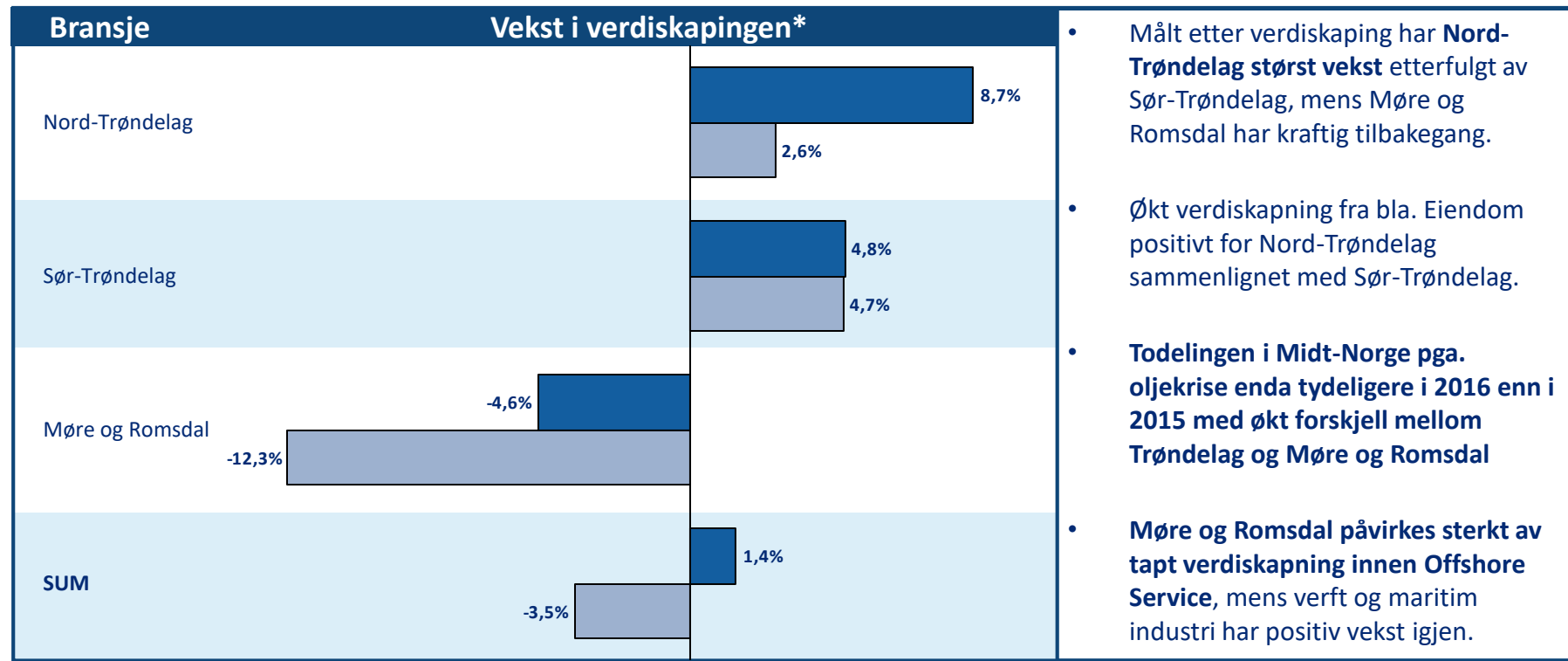
- **Sterk vekst i i Sør-Trøndelag Kysten og Namdal** etter sterk vekst knyttet til **oppdrettsnæringen** og Fiskeri over tid. S-T kysten med relativt større andel mot Havbruk en Namdal.
- **Fortsatt god vekst** i verdiskapingen for **Sør-Trøndelag Innlandet** etter bedring i 2015 i lønnsomheten. Norsk Kylling driver igjen positivt og har stor påvirkning på tallene.
- **Positiv verdiskaping i Innherred** etter tilbakegangen i 2015 pga. økning innen **eiendom**.
- **Sunnmøre med sterk tilbakegang i verdiskapingen** også i 2016 knyttet til nedskrivninger innen **offshore Service**.

Vekst i verdiskapingen per fylke

Betydelig negativt bidrag fra Møre og Romsdal trekker ned

2016 2015

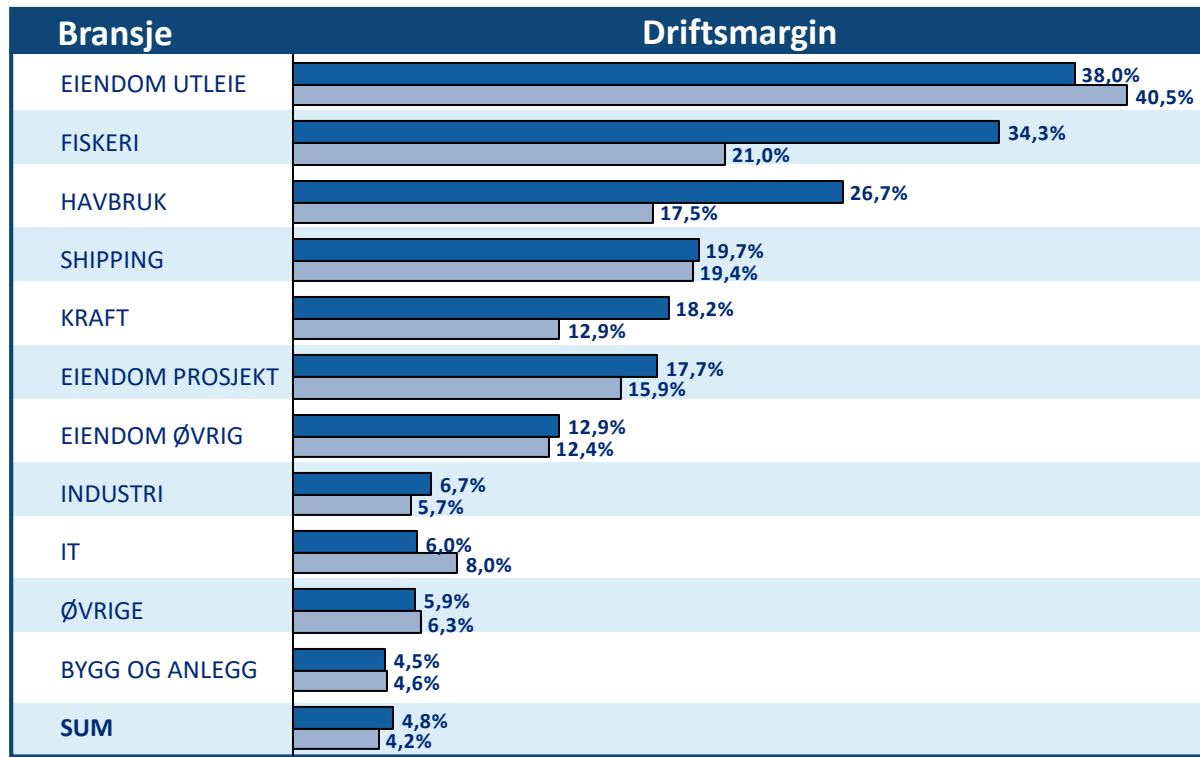
Nøkkeltall

Driftsmargin, omløpshastighet,
soliditet, avkastning og andel
med negativ driftsresultat

Driftsmargin per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter vekst i 2016

■ 2016 ■ 2015

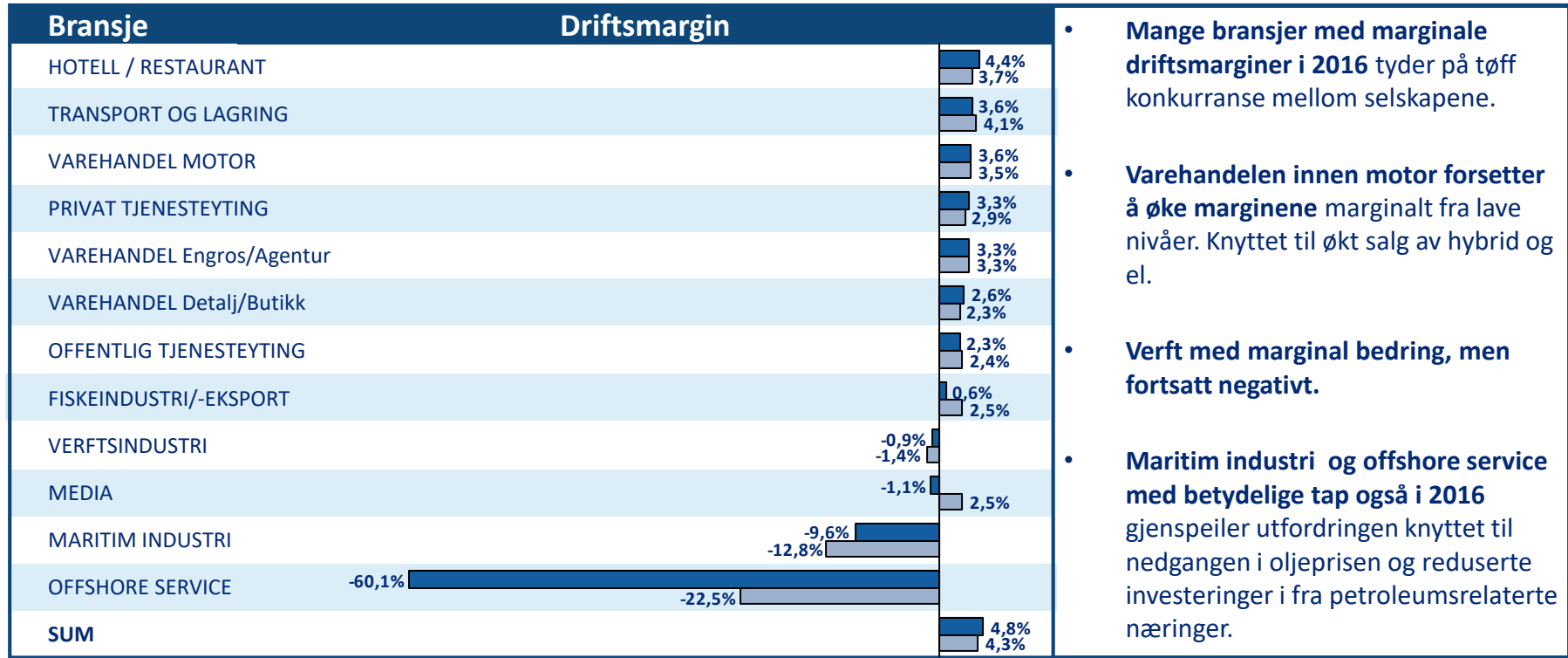

- **Kapitalintensive bransjer** som eiendom utleie og eiendom prosjekt **med høye marginer** sammenlignet med andre bransjer.
- **Lønnsomheten for prosjekt har vært stabil siste tre år, mens lønnsomheten for utleie toppet ut i 2014 og forsetter tilbakegangen i 2016.**
- **Fiskeri og havbruk med gode marginer** pga. fortsatt svak norsk krone i 2016 og gode råvarepriser.
- Kraft har opplevd en økning i både priser og volum

Driftsmargin per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter vekst i 2016

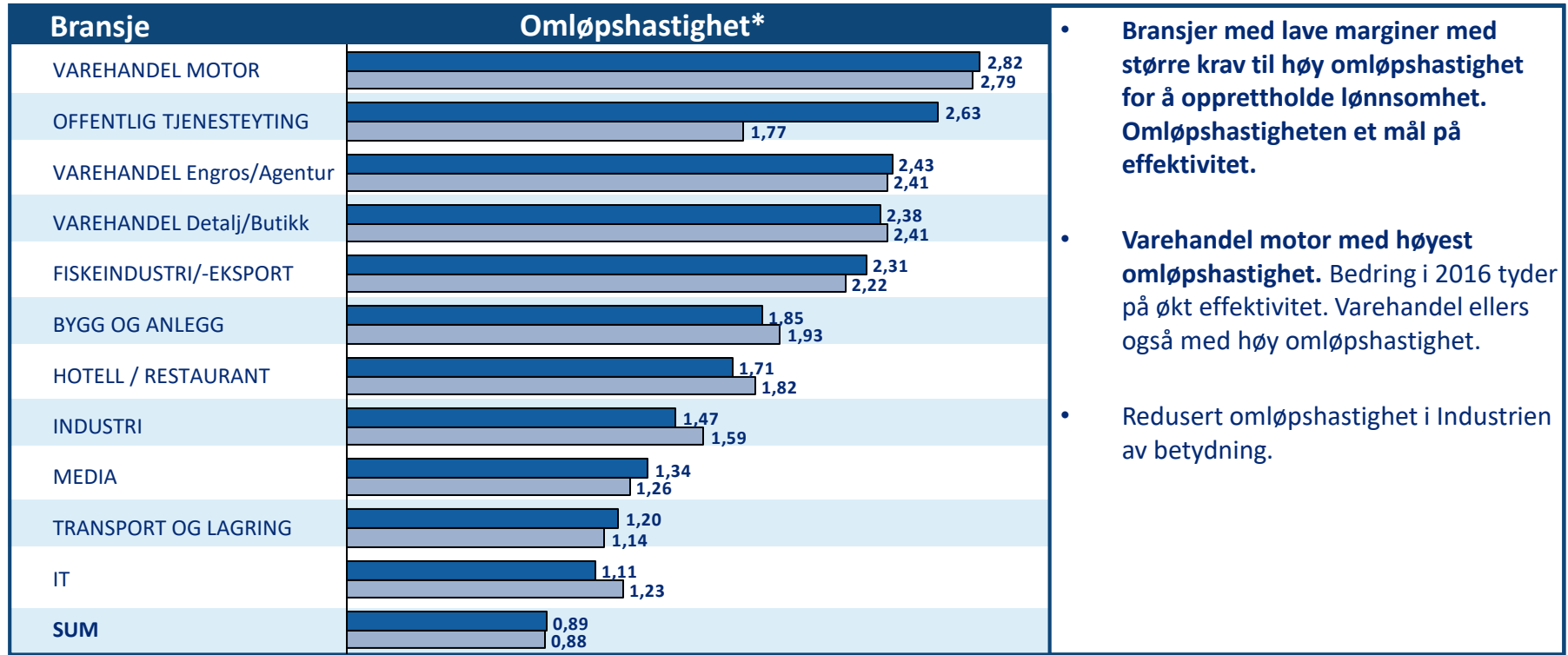
■ 2016 ■ 2015

Omløpshastighet eiendeler per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter omløpshastighet i 2016

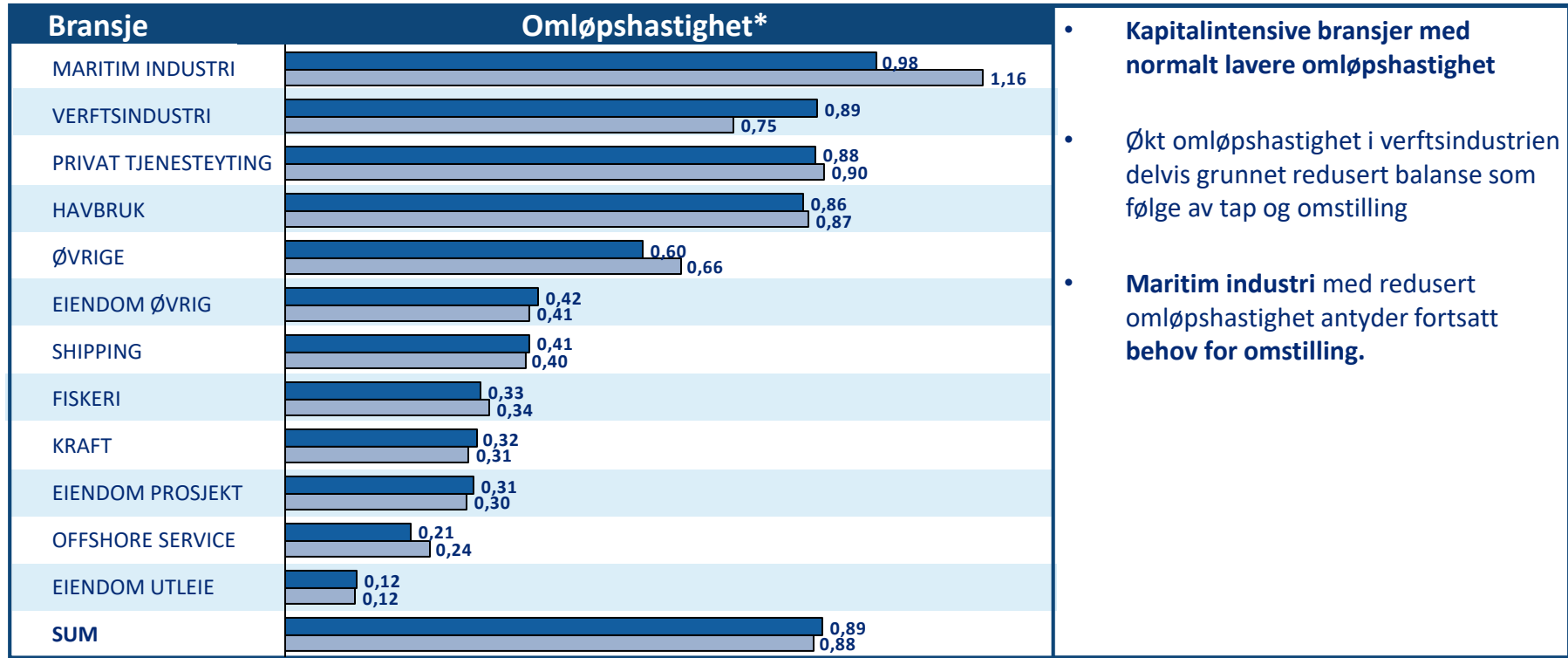
■ 2016 ■ 2015

Omløpshastighet eiendeler per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter omløpshastighet i 2016

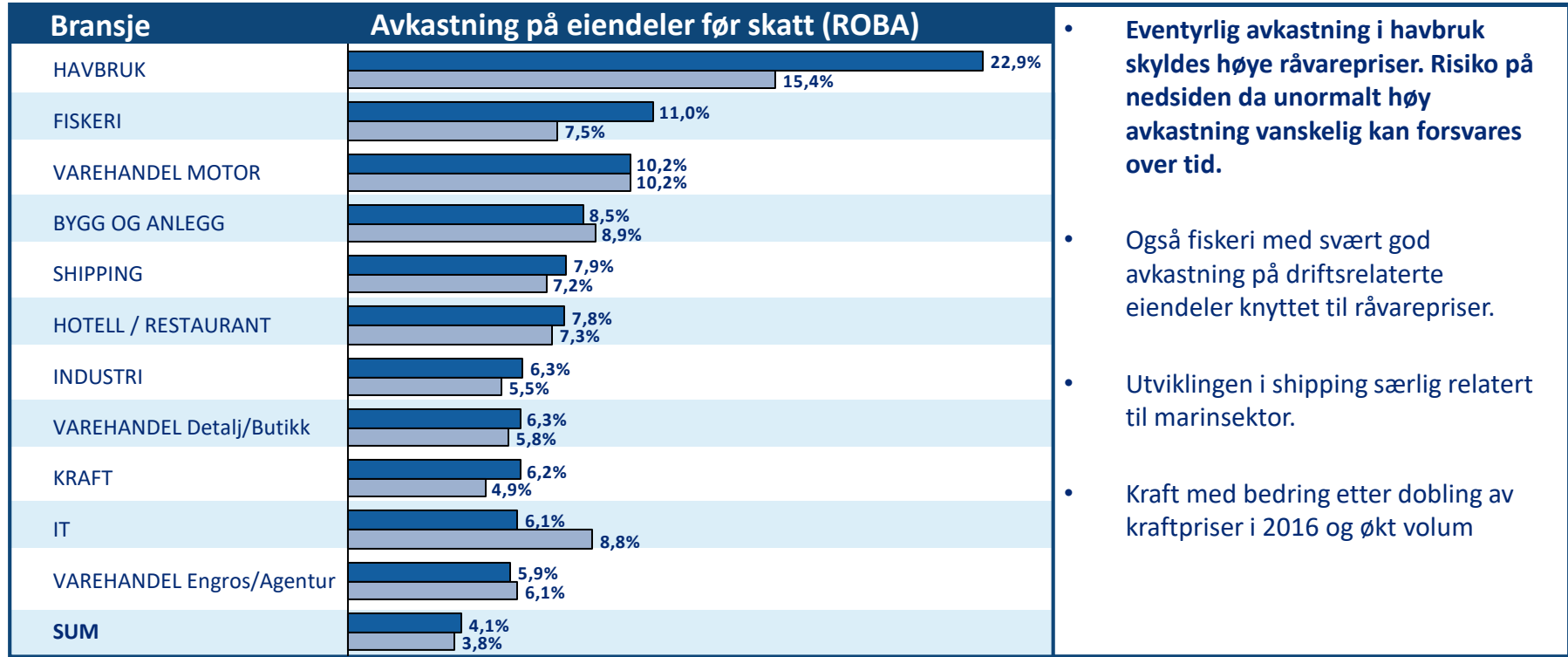
■ 2016 ■ 2015

Avkastning på eiendeler per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter avkastning i 2016

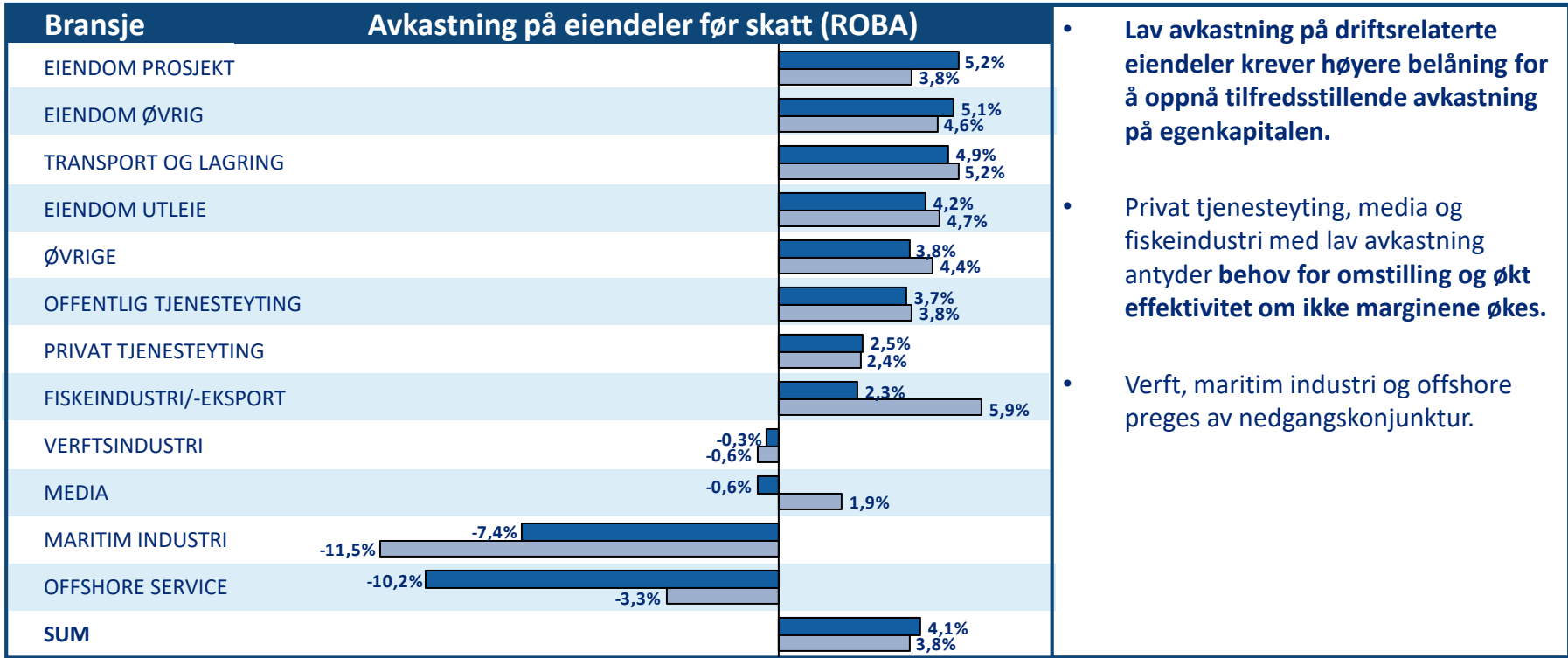
■ 2016 ■ 2015

Avkastning på eiendeler per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter avkastning i 2016

2016 2015

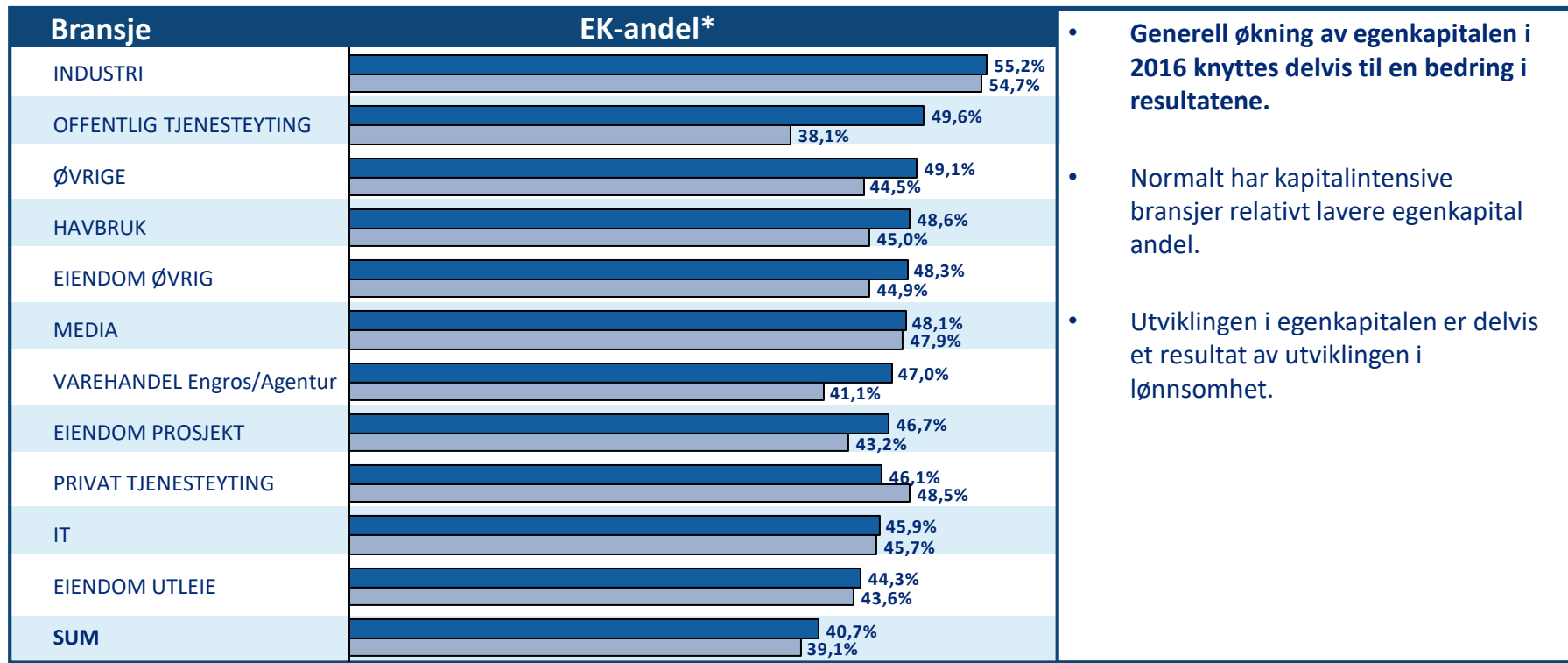

EK-andel per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter EK-andel i 2016

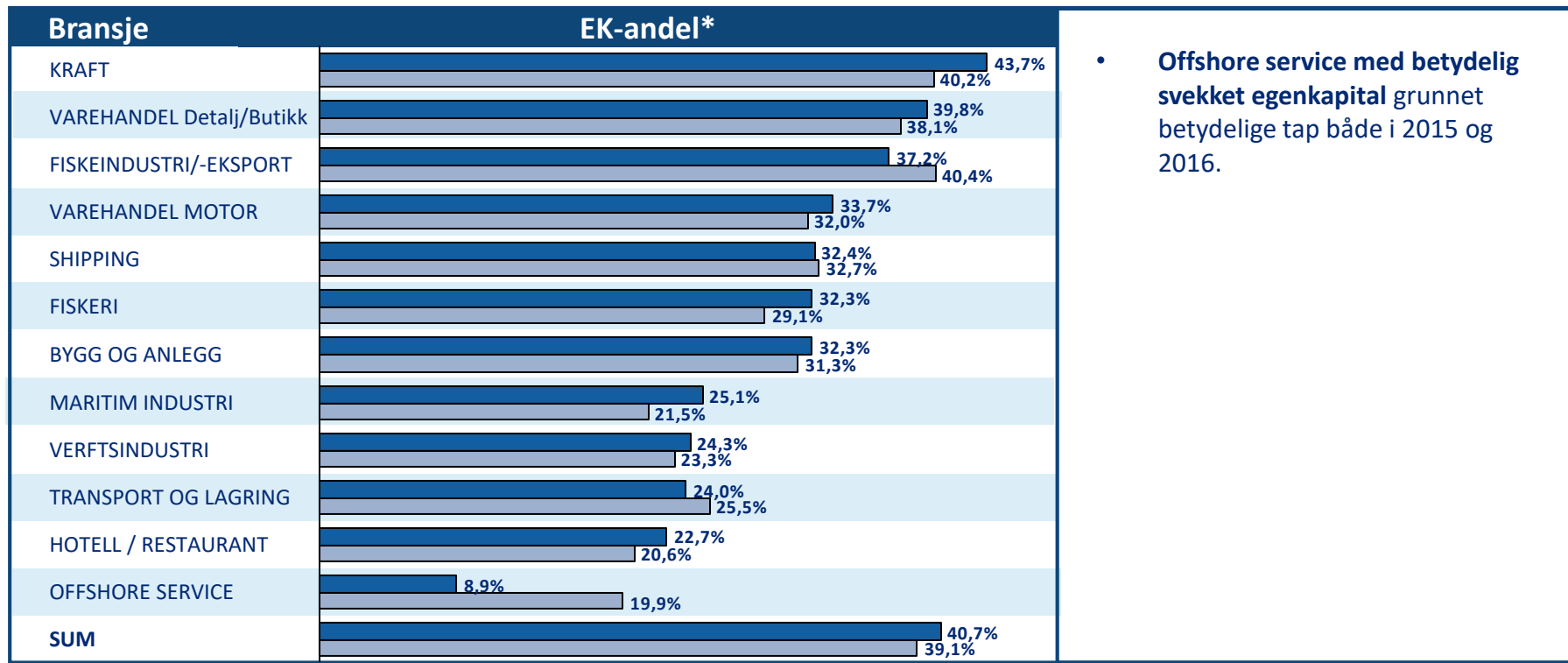
2016 2015

EK-andel per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter EK-andel i 2016

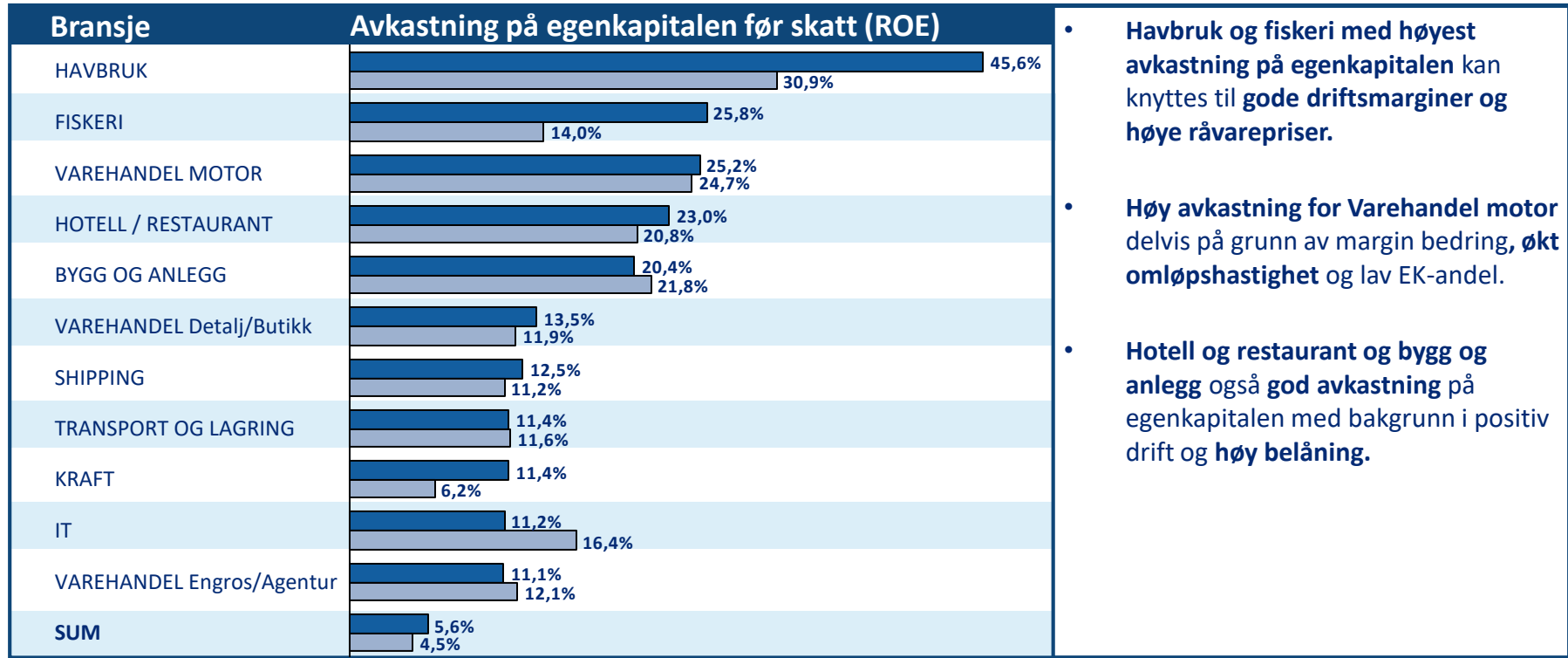
2016 2015

Avkastning på egenkapitalen per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter avkastning i 2016

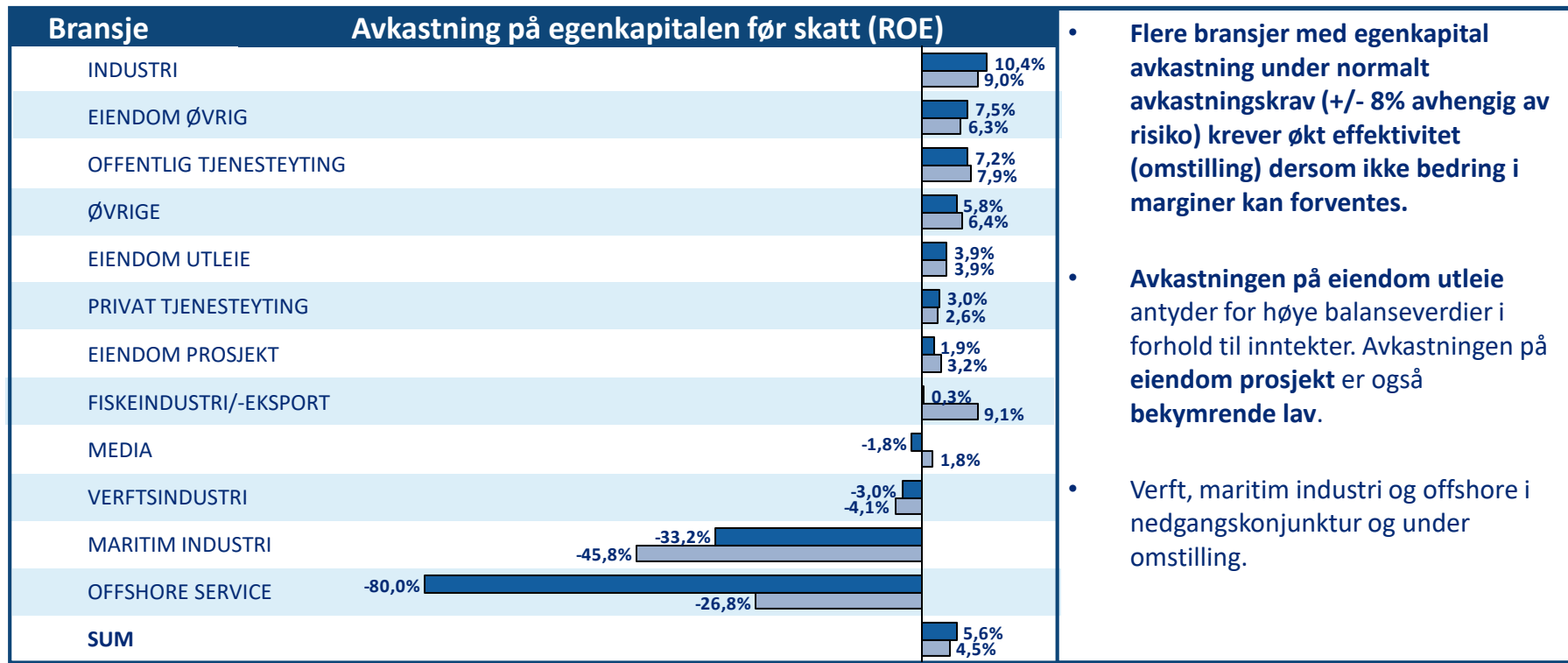
■ 2016 ■ 2015

Avkastning på egenkapitalen per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter avkastning i 2016

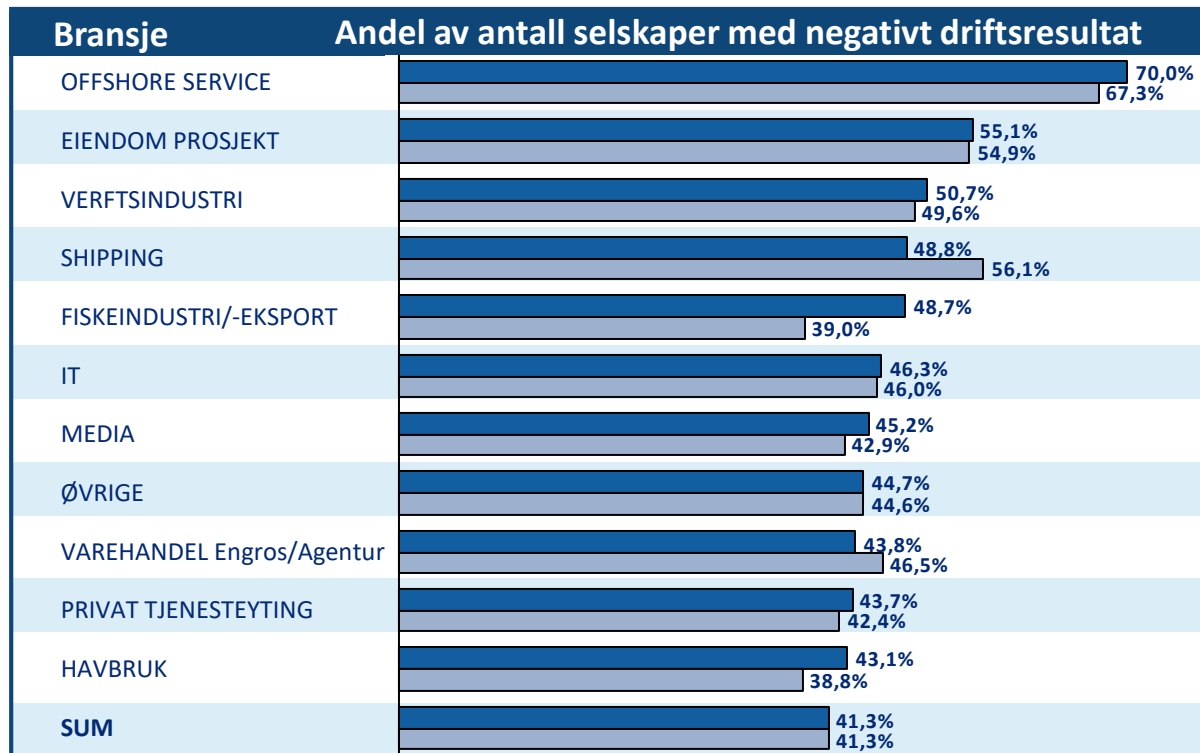
2016 2015

Andel selskaper med negativt driftsresultat per bransje (1 av 2)

- Øvre halvdel sortert etter andel i 2016

■ 2016 ■ 2015

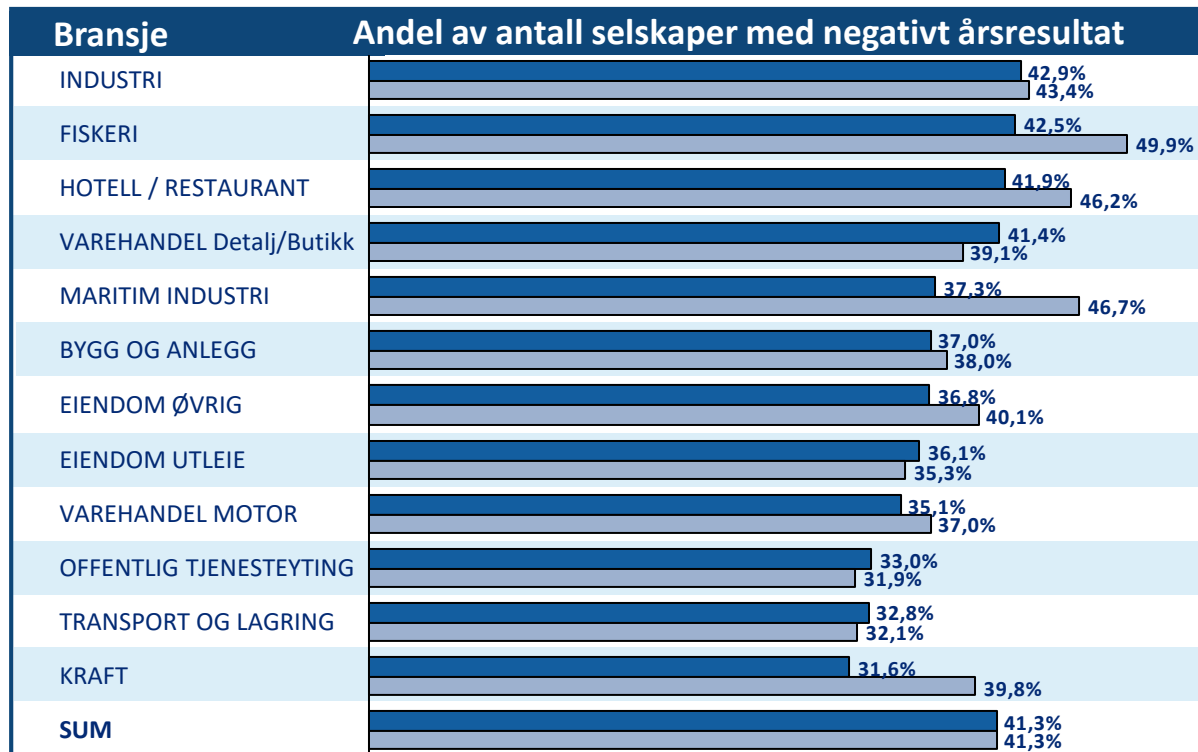

- Offshore med 70% av selskapene med negativt driftsresultat vitner om en bransje i krise
- Eiendom prosjekt med over 50% av selskapene med negativt driftsresultat skyldes manglende periodisering av inntektene da prosjektene ferdigstilles ofte over flere år.
- Shipping skiller seg negativt ut med høy andel negativt resultat i forhold til vekst og resultatmargin for bransjen grunnet tap i eierselskap uten omsetning delvis relatert til offshore.
- Fiskeindustri med høy økning i andel
- Høy andel i Havbruk knyttes særlig til oppstart av selskaper innen settefisk og annen utvikling

Andel selskaper med negativt driftsresultat per bransje (2 av 2)

- Nedre halvdel sortert etter andel i 2016

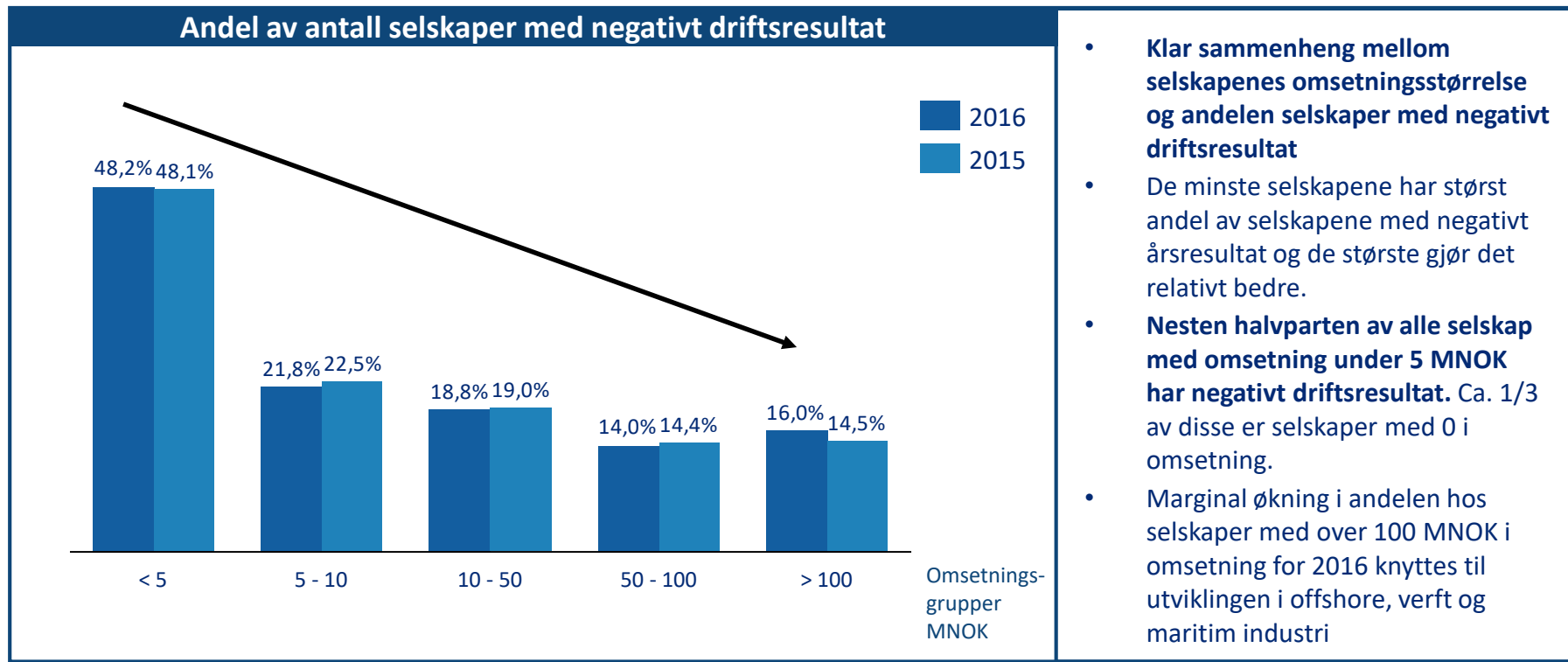
■ 2016 ■ 2015

- Flertallet av bransjene med redusert andel negativt resultat. I sum uendret grunnet økning innen offshore, verft, og fiskeindustri
- Betydelig bedre for hotell og restaurant men økning for varehandel innen detalj og butikk. Av betydning grunnet høyt antall selskaper og høy konkurshyppighet.
- Betydelig reduksjon i andel for kraft etter doubling av kraftprisen i 2016

Andel selskaper med negativt driftsresultat etter omsetningsgruppe

De minste selskapene sliter mest

Konkurser, antall og nyetableringer

Oppsummering

Fordeling

Vekst

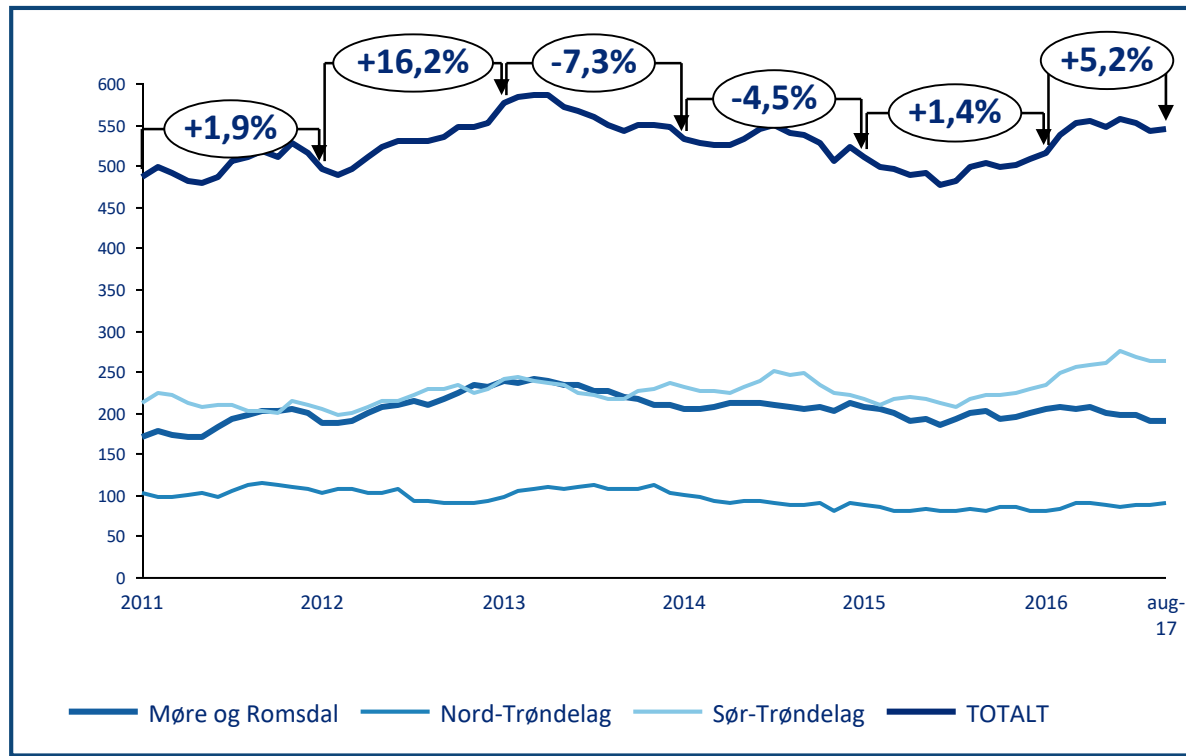
Nøkkeltall

Konkurser, antall og
nyetableringer

Konkurs og tvangsavvikling per fylke

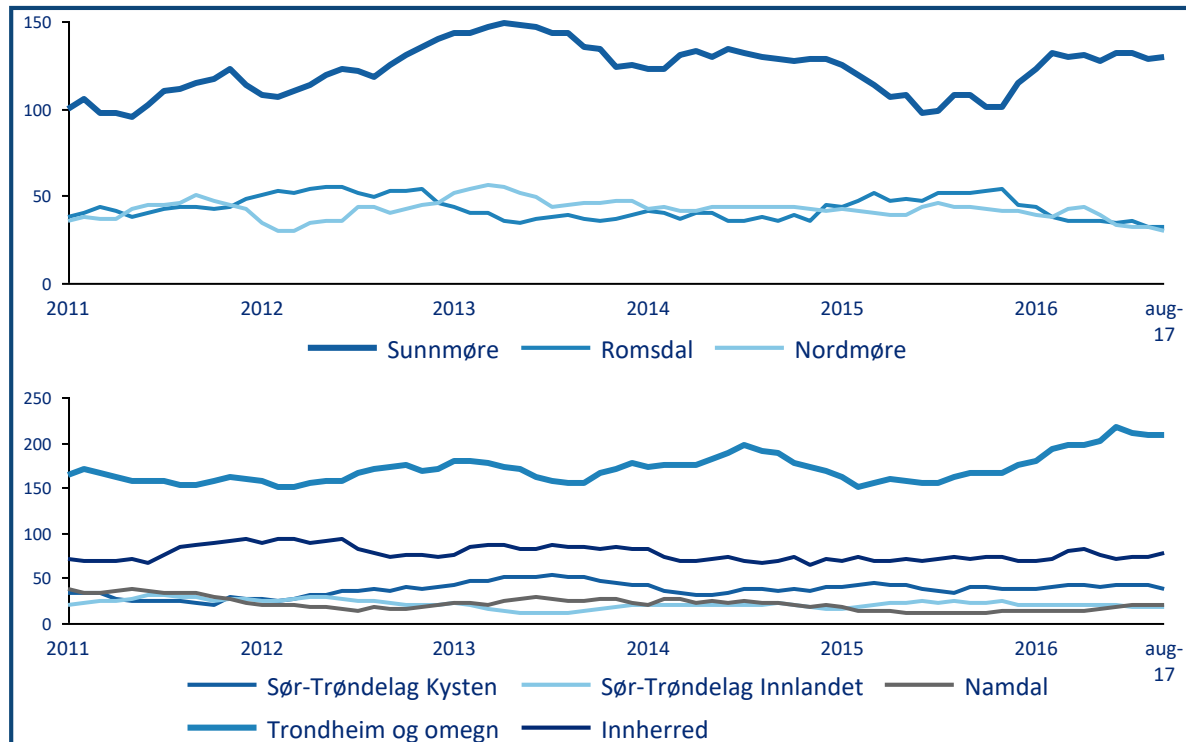
Rullerende 12 mnd. sum av antall

- **Økning i antall konkurser totalt fra bunnivået i 2015 knyttet til økningen i Sør-Trøndelag.**
- **Forventninger om fortsatt økning** grunnet utviklingen i utsatte næringer som verft, maritim industri og offshore service.
- På fylkesnivå har **Sør-Trøndelag flest konkurser og stigende.**
- Møre og Romsdal med redusert antall konkurser
- Nord-Trøndelag ligger på et lavere nivå. Dette gjenspeiler antall selskap i fylkene.

Konkurs og tvangsavvikling per region

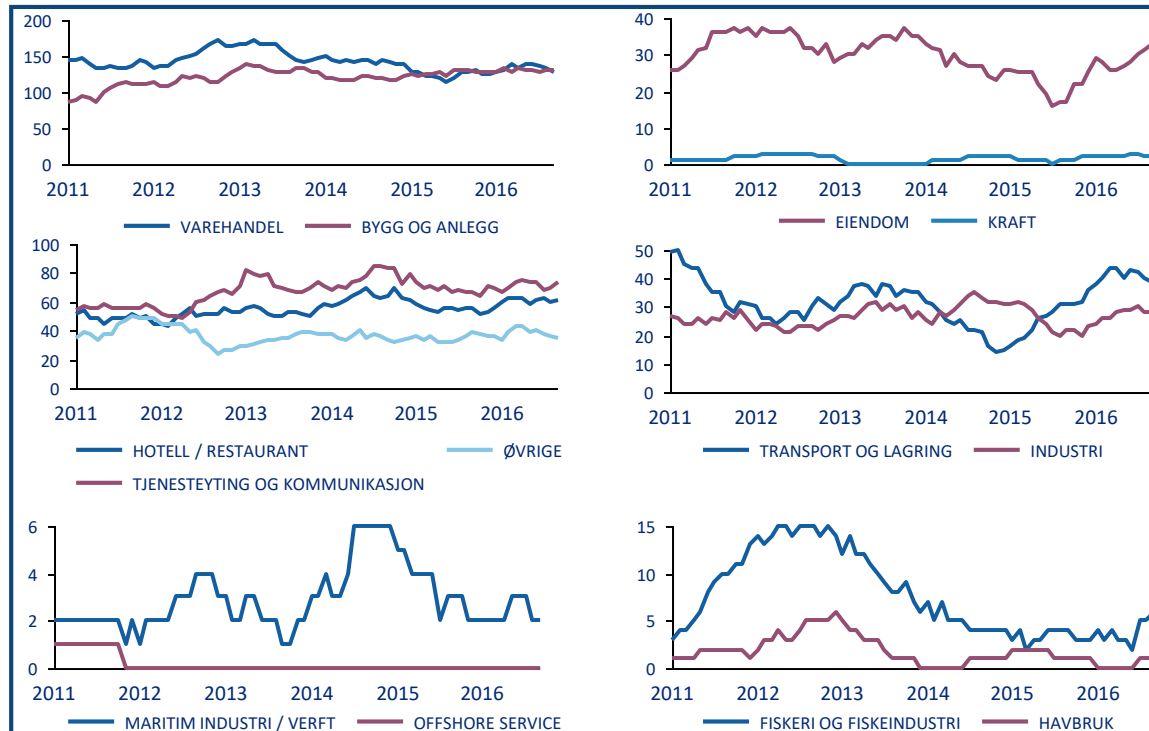
Rullerende 12 mnd. sum av antall

- **Sunnmøre har flest konkurser i Møre og Romsdal. Trenden i utviklingen er negativ** fra 2014 men kun økning på 7 fra 2016 til så langt i 2017.
- **Romsdalen med reduksjon** på 11 så langt i år og viser en **positiv trend**, tilsvarende for **Nordmøre**.
- **Trondheim og omegn har flest konkurser siden årsskiftet med 29 stk. Trenden er negativ siden 2015.**
- Innherred og Namdal viser også en svak økning, mens Sør-Trøndelag innlandet og kysten er tilnærmete uendret

Konkurs og tvangsavvikling per bransje

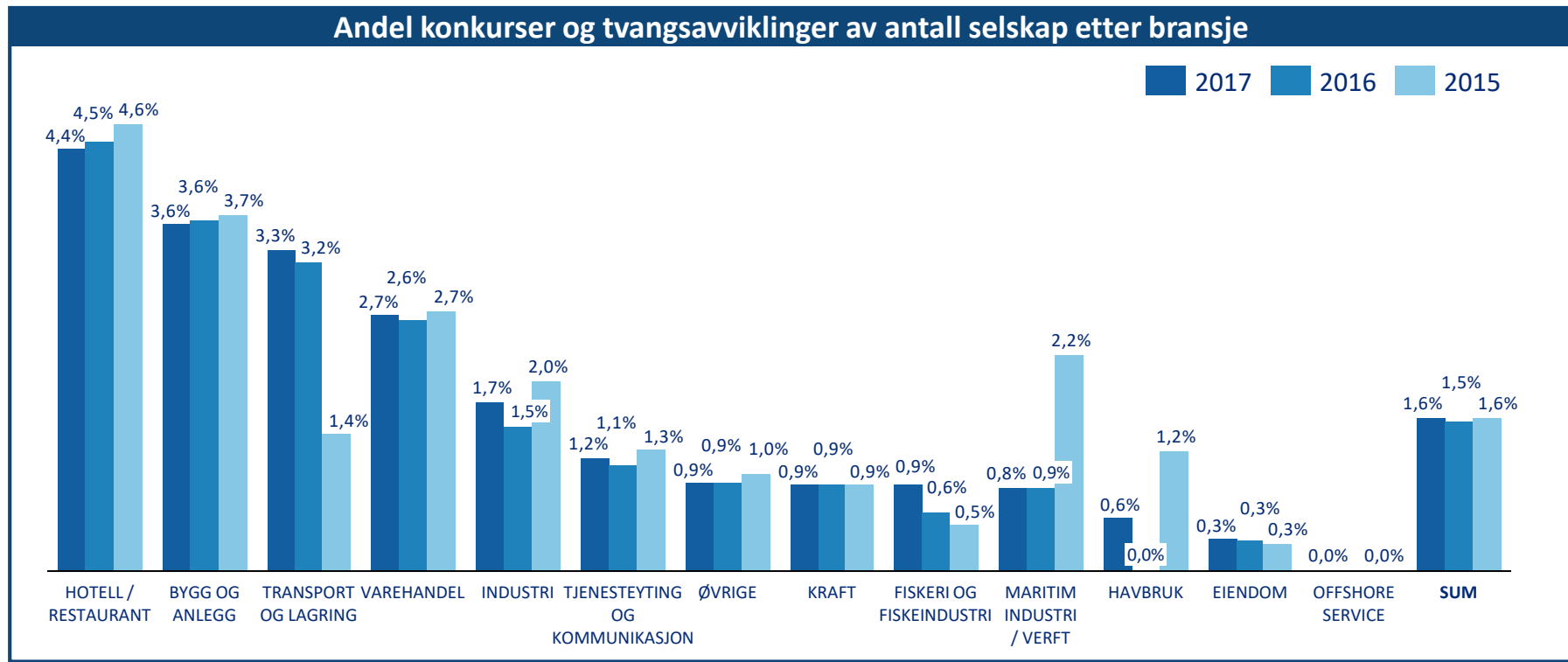
Rullerende 12 mnd. sum av antall

- **Bygg og anlegg** er den næringen med **størst konkurshyppighet** og hadde 128 konkurser i 2016 – opp fra 124 i 2015
- **Varehandel med 127 konkurser som er ned fra 129 i 2015.** Det høye antallet skyldes at disse bransjene består av mange selskaper, har lave inngangsbarrierer og tøff konkurranse.
- **Størst økning i konkurser har transport og lagring** med en økning på 22 fra 2015 til 2016, flere av disse i Trondheim og omegn.
- **Ingen økning enda for maritim industri/verft og offshore**

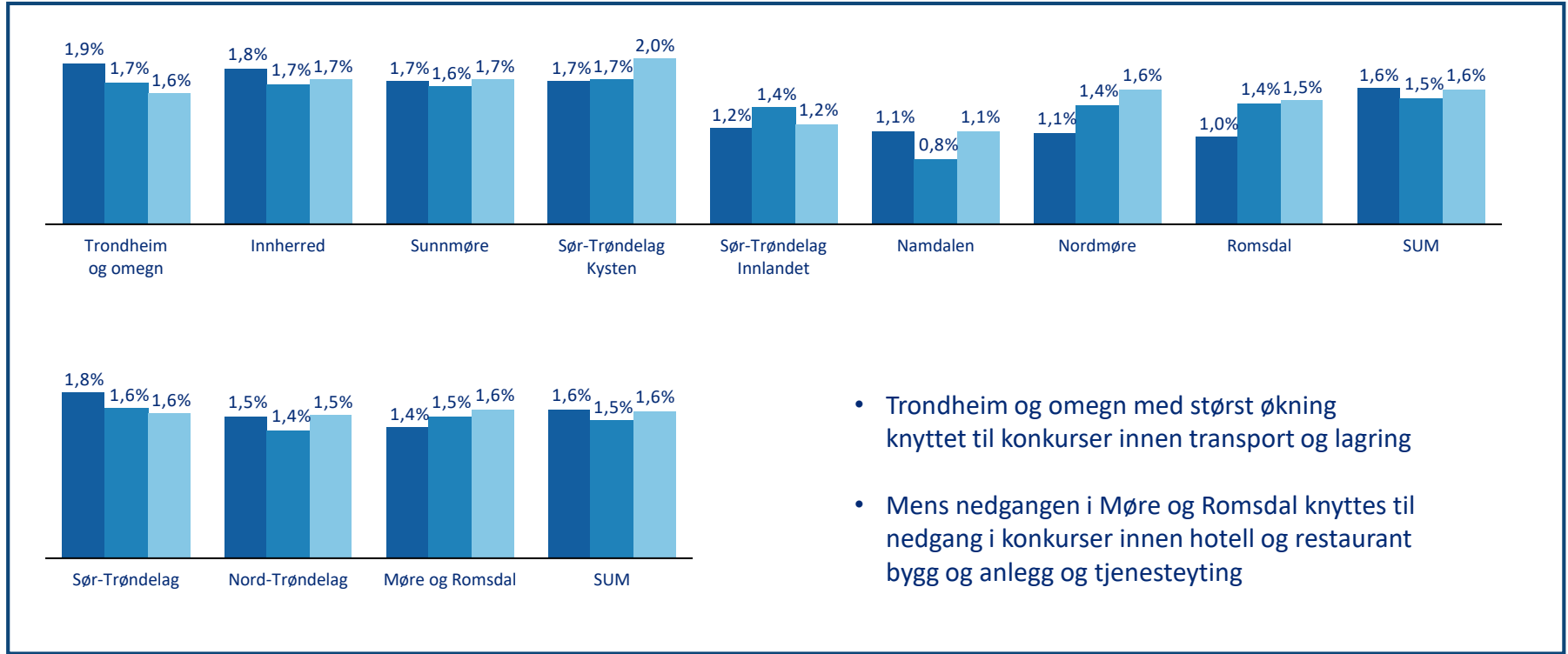
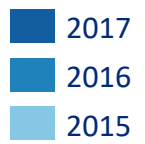
Andel konkurser og tvangsavviklinger per bransje

Marginal økning målt ved andel av antall pga. vekst i antall selskaper

Andel konkurser og tvangsavviklinger per region og fylke

Økning i Sør-Trøndelag, nedgang i Møre og Romsdal

- Trondheim og omegn med størst økning knyttet til konkurser innen transport og lagring
- Mens nedgangen i Møre og Romsdal knyttes til nedgang i konkurser innen hotell og restaurant bygg og anlegg og tjenesteyting

Største konkurser i perioden 2013-2017 t.o.m. september

Møre og Romsdal

*Nye konkurser siste 12 mnd. uthevet med fet skrift i topp 10 listen

Dato for Konkurs	Firmanavn	Antall ansatte	Omsetning MNOK	Eiendeler MNOK	Region	SSB næringskode	Bransje
2013_03	FOSNAVAAG SEAFOOD AS	35	323.113	124.979	Sunnmøre	10202 FRYSING AV FISK. FISKEFILETER. SKALLDYR OG BLØTDYR	FOREDLING AV FISK
2013_02	CHRISTIANSEN PARTNER AS	8	167.761	34.829	Sunnmøre	46381 ENGROSHANDEL MED FISK. SKALLDYR OG BLØTDYR	VAREHANDEL
2013_11	MØRE SEAFOOD AS	4	157.000	50.299	Sunnmøre	46381 ENGROSHANDEL MED FISK. SKALLDYR OG BLØTDYR	VAREHANDEL
2012_10	SUNNMØRE SEAFOOD AS	50	138.981	31.780	Sunnmøre	10209 BEARBEIDING OG KONSERVERING AV FISK OG FISKEVARER ELLERS	FOREDLING AV FISK
2013_02	TAKSERVICE AS	1	83.833	34.952	Sunnmøre	43919 TAKARBEID ELLERS	BYGG OG ANLEGG
2013_06	TEMA TRADING AS	32	80.972	52.373	Sunnmøre	46739 ENGROSHANDEL MED BYGGEVARER IKKE NEVNT ANNET STED	VAREHANDEL
2012_07	KRILLSEA OPERATIONS AS	10	65.455	13.675	Sunnmøre	03111 HAV- OG KYSTFISKE	FISKERI
2015_01	LADE BYGG AS	41	65.274	20.812	Sunnmøre	41200 OPPFØRING AV BYGNINGER	BYGG OG ANLEGG
2016_04	AUTOCENTRUM AS	17	57.464	21.590	Nordmøre	45112 DETALJHANDEL MED BILER OG LETTE MOTORVOGNER. UNNTATT MOTORSYKLER	VAREHANDEL
2013_06	MARINE FRESH AS	15	57.240	15.509	Sunnmøre	10209 BEARBEIDING OG KONSERVERING AV FISK OG FISKEVARER ELLERS	FOREDLING AV FISK

Største konkurser i perioden 2013-2017 t.o.m. september

Sør-Trøndelag

*Nye konkurser siste 12 mnd. uthevet med fet skrift i topp 10 listen

Dato for Konkurs	Firmanavn	Antall ansatte	Omsetning MNOK	Eiendeler MNOK	Region	SSB næringskode	Bransje
2017_14	REINERTSEN AS	616	1.685.307	831.273	Trondheim og omegn	71129 Annen teknisk konsulentvirksomhet	PRIVAT TJENESTEYTING
2015_10	NORYARDS FOSEN AS	141	508.509	160.593	Sør-Trøndelag Kysten	30111 BYGGING AV SKIP OG SKROG OVER 100 BR.TONN	VERFTSINDUSTRI
2013_09	TOTALTEK TEKNISKE AS	191	313.713	120.150	Trondheim og omegn	43221 RØRLEGGER- OG VENTILASJONSARBEID	BYGG OG ANLEGG
2013_04	LINK ENTREPRENØR AS	66	75.099	23.568	Trondheim og omegn	43120 GRUNNARBEID	BYGG OG ANLEGG
2017_01	INDERGAARD & SVENIL AS	52	56.942	22.937	Trondheim og omegn	41200 REKLAMEBYRÅER	PRIVAT TJENESTEYTING
2016_07	ENERGOS AS	21	47.776	11.897	Trondheim og omegn	35300 Damp- og varmtvannsforsyning	KRAFT
2015_08	TERRA ENTREPRENØR AS	38	47.575	18.665	Trondheim og omegn	43120 Grunnarbeid	BYGG OG ANLEGG
2014_12	VERDANDE TECHNOLOGY AS	25	46.322	79.382	Trondheim og omegn	62010 Programmeringstjenester	IT
2014_01	WEEE RECYCLING AS	38	44.472	38.208	Trondheim og omegn	38320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	ØVRIGE
2017_05	MX SPORT NORD AS	14	41.412	36.520	Trondheim og omegn	46494 Engroshandel med sportsutstyr	VAREHANDEL Engros/Agentur

Største konkurser i perioden 2013-2017 t.o.m. september

Nord-Trøndelag

*Nye konkurser siste 12 mnd. uthevet med fet skrift i topp 10 listen

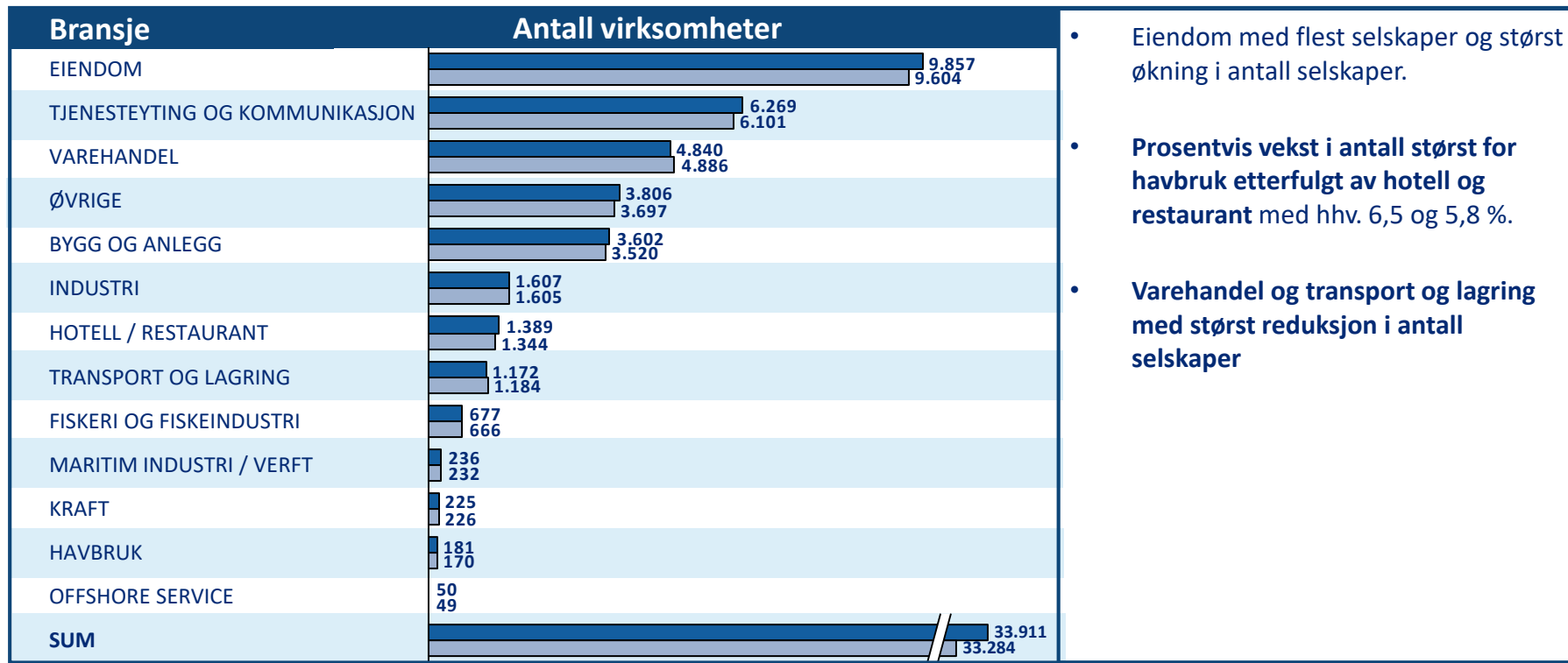
Dato for Konkurs	Firmanavn	Antall ansatte	Omsetning MNOK	Eiendeler MNOK	Region	SSB næringskode	Bransje
2016_09	INNHERRED BYGG AS	39	83.732	20.484	Levanger	41200 OPPFØRING AV BYGNINGER	BYGG OG ANLEGG
2014_02	BLACK DESIGN AS	51	83.136	49.422	Innherred	46499 ENGROSHANDEL MED HUSHOLDNINGSVARER ...	VAREHANDEL
2013_06	MASTER SOLUTIONS AS	23	43.634	15.948	Innherred	43990 ANNEN SPESIALISERT BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	BYGG OG ANLEGG
2014_03	JOBBLINK AS	40	36.522	16.066	Namdalen	78200 UMLEIE AV ARBEIDSKRAFT	FORRETNINGSMESSIG TJ
2016_12	TMC AS	8	36.014	6.023	Innherred	46389 Engroshandel med spesialisert utvalg av nærings- og nytelsesmidler ikke	VAREHANDEL Engros/Agentur
2013_01	FOLLA MARITIME AS	7	33.633	10.868	Namdalen	30111 BYGGING AV SKIP OG SKROG OVER 100 BR.TONN	VERFTSINDUSTRI
2016_05	BILSALG AS	1	32.835	6.485	Innherred	45112 DETALJHANDEL MED BILER OG LETTE MOTORVOGNER ...	VAREHANDEL
2013_02	RETAIL KARO AS	27	31.145	2.577	Innherred	47300 DETALJHANDEL MED DRIVSTOFF TIL MOTORVOGNER	VAREHANDEL
2017_07	Fosdalen Industrier AS	35	24.424	49.198	Innherred	71129 Annen teknisk konsulentvirksomhet	PRIVAT TJENESTEYTING
2016_08	TRØNDELAG MUR OG BYGG AS	24	24.116	8.347	Innherred	41200 OPPFØRING AV BYGNINGER	BYGG OG ANLEGG

Antall virksomheter per bransje

Havbruk og Hotell og restaurant med størst vekst

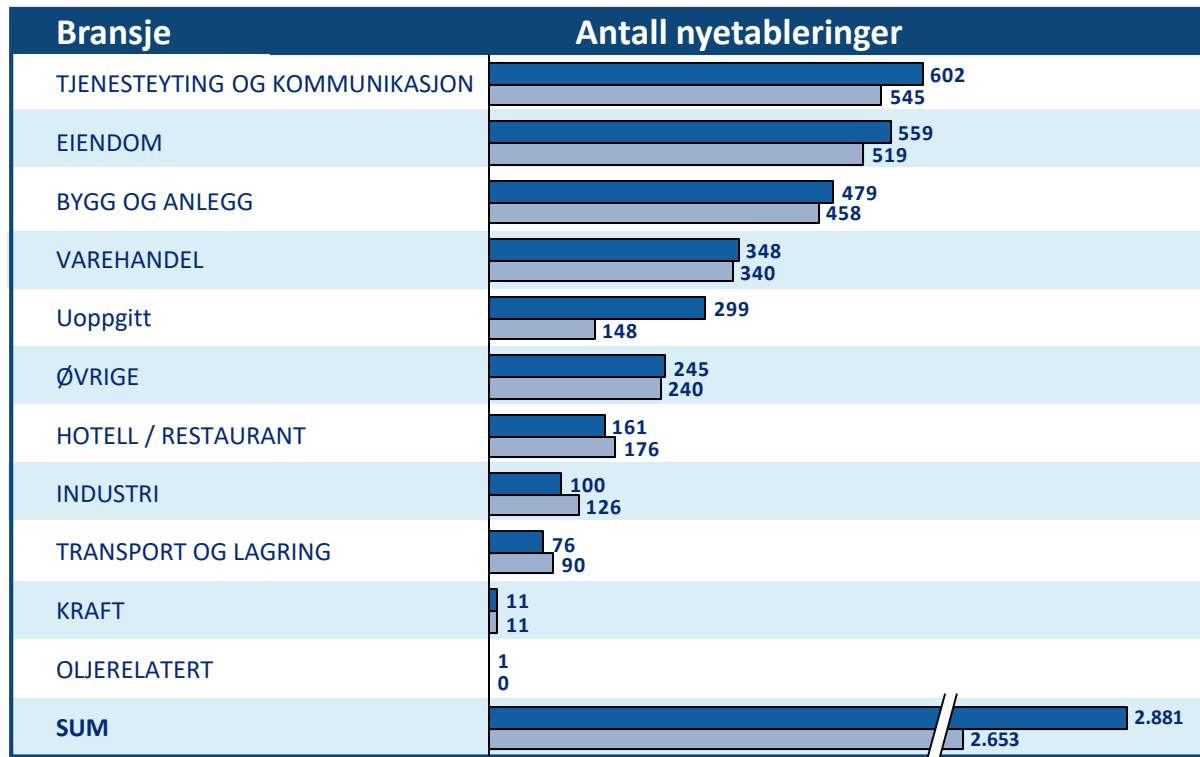
■ 2016 ■ 2015

Vekst i antall nyetableringer per bransje – AS

Flest nyetableringer innen tjenesteyting og kommunikasjon

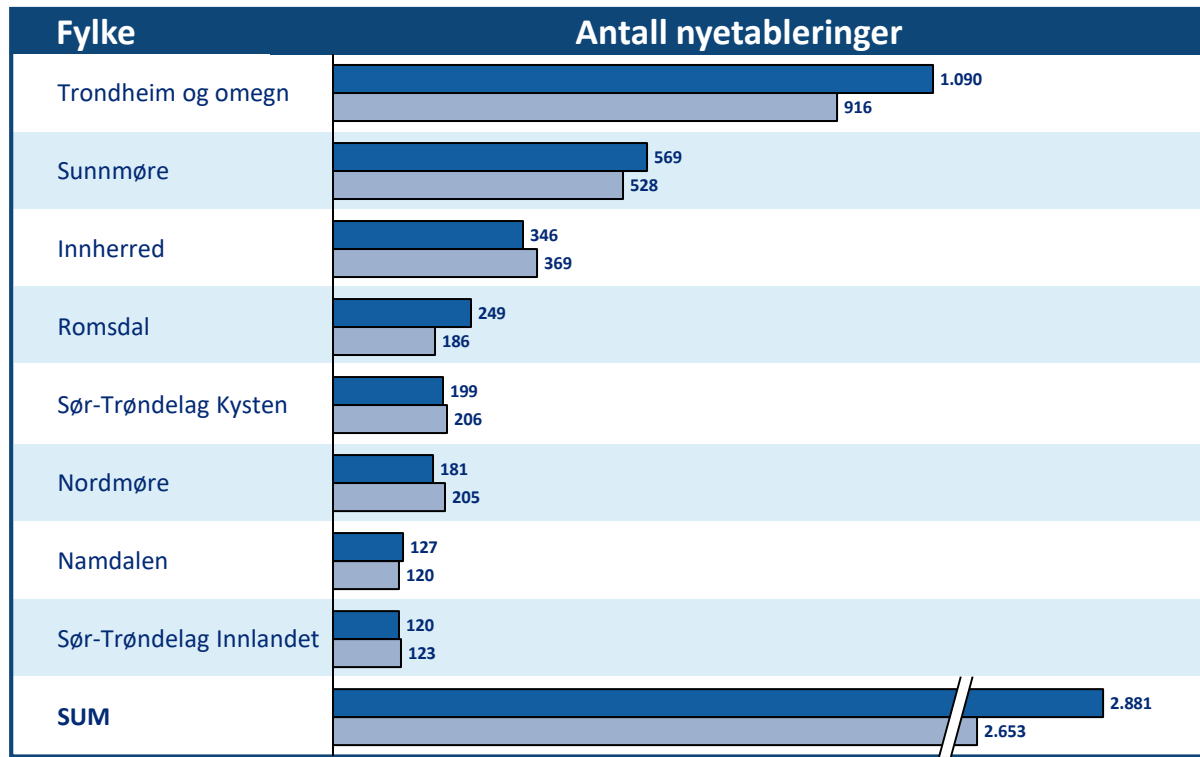
■ 2016 ■ 2015

- Økt antall nyetableringer i 2016, men mye av økningen skyldes selskaper i uoppgitt bransje.
- Med unntak av uoppgitt bransje har **tjenesteyting flest nyetableringer med 57 flere nye aksjeselskaper** eller **10 prosent vekst** i nyetableringer for 2016.
- Selskap innen eiendom har nest flest nyetableringer og 40 flere aksjeselskaper eller 8% vekst.
- **Totalt en vekst på 8,5% i nyetablerte selskaper i 2016.**

Nyetableringer per Region

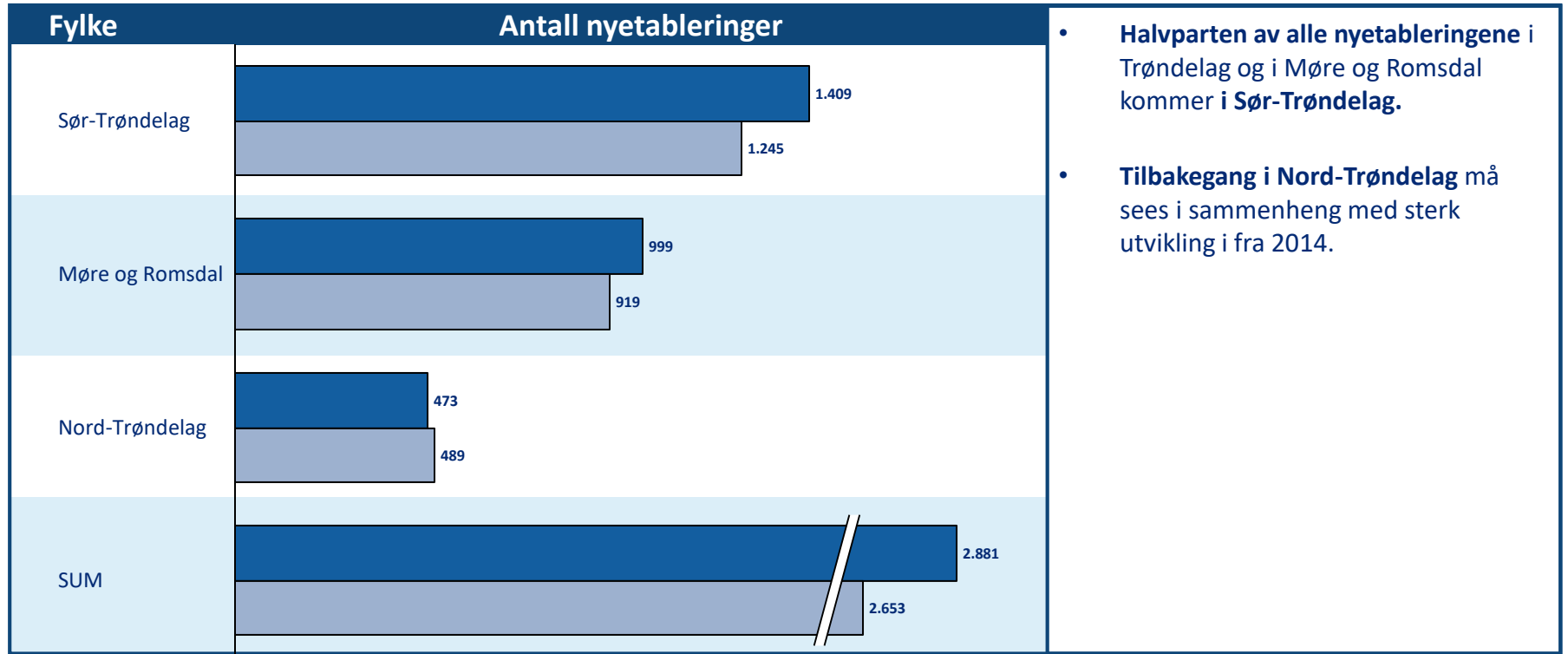
Trondheim og omegn med størst vekst og flest antall

- Rundt 2/3 av alle nyetableringene i **Sør-Trøndelag** kommer i **Trondheim og omegn**, knyttes til antall nyetableringer **innen tjenesteyting, kommunikasjon og eiendom**
- **Sunnmøre** fortsatt med **høyt antall nyetableringer** til tross for nedgangen i region siste årene. Høyt antall nyetableringer innen varehandel knyttes til utviklingen av handelssentra på moa.
- Regionene med høyt antall nyetableringer knyttes til miljøer tilrettelagt for innovasjon og entreprenørskap.

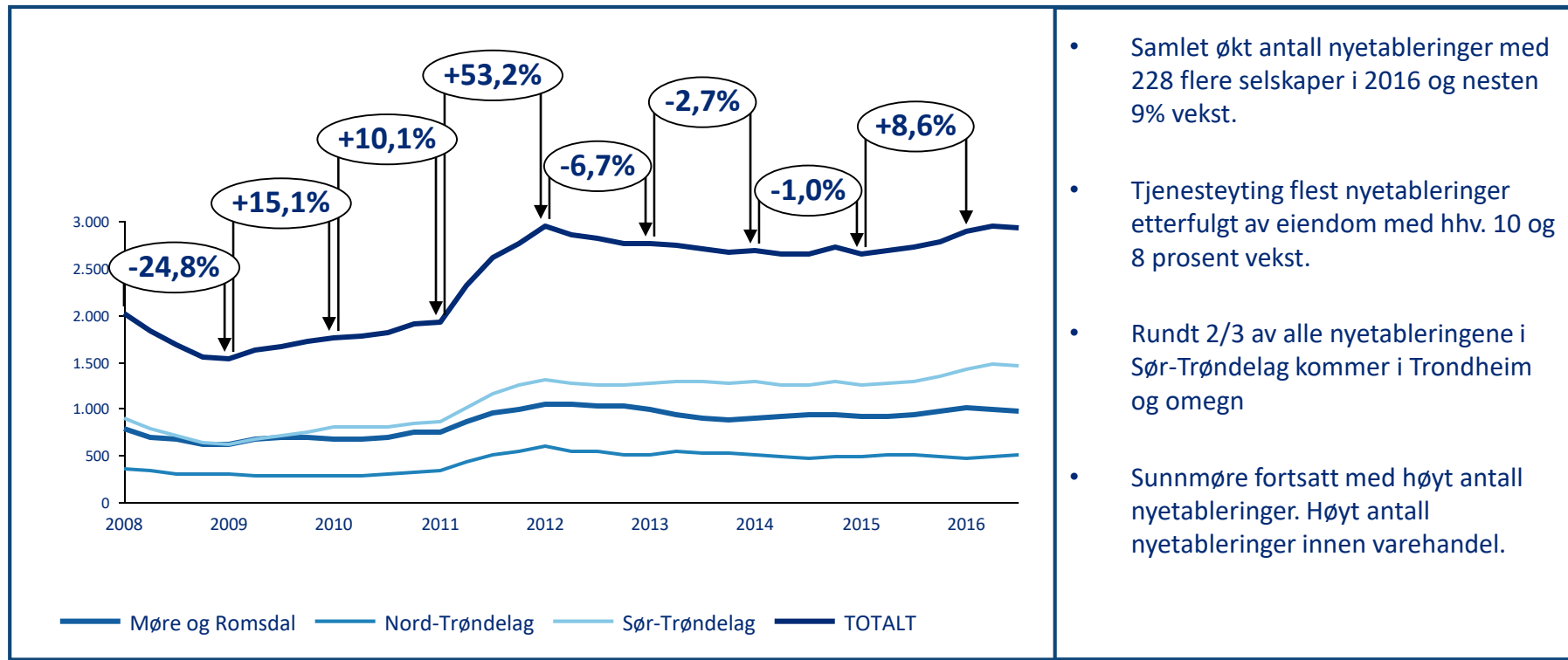
Nyetableringer per fylke

Sør-Trøndelag med størst vekst

Nyetablerte per fylke

Rullerende 12 mnd. sum av antall

- Samlet økt antall nyetableringer med 228 flere selskaper i 2016 og nesten 9% vekst.
- Tjenesteyting flest nyetableringer etterfulgt av eiendom med hhv. 10 og 8 prosent vekst.
- Rundt 2/3 av alle nyetableringene i Sør-Trøndelag kommer i Trondheim og omegn
- Sunnmøre fortsatt med høyt antall nyetableringer. Høyt antall nyetableringer innen varehandel.

Snorre Hammerø Moen
Senior analytiker – Næringsliv kreditt
Tlf : (+47) 48 14 11 93
E-mail: snorre.moen@smn.no

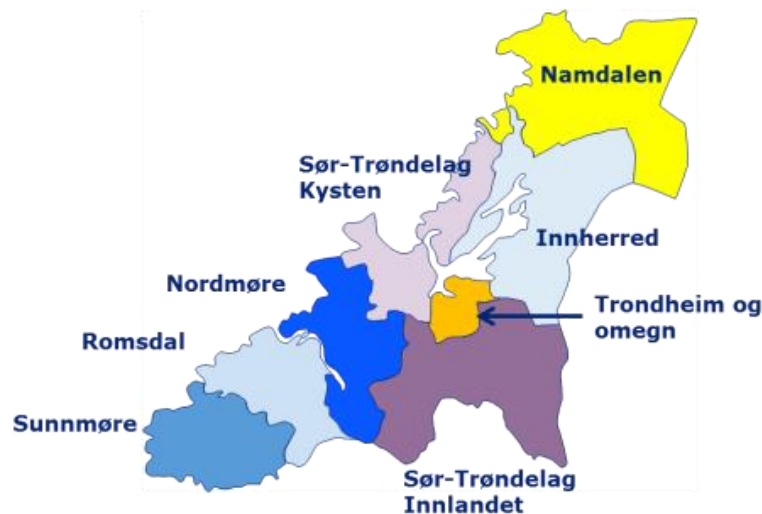
Vedlegg

Trøndelag og Nordvestlandet (regionen) er her definert som Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag med åtte økonomiske regioner for analyseformål

Det som i konjunkturbarometeret benevnes som Trøndelag og Nordvestlandet eller regionen er de tre fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag

Som igjen er delt inn i åtte økonomiske regioner som har geografisk og økonomisk sammenheng

Åtte økonomiske regioner for analyseformål

Sunnmøre	Romsdal	Nordmøre	ST Kysten	Trd og omegn	ST Innlandet	Innherred	Namdal
ÅLESUND	MOLDE	KRISTIANSUND	HEMNE	TRONDHEIM	OPPDAL	STEINKJER	NAMSOS
VANYLVEN	VESTNES	AVERØY	SNILLFJORD	MELHUS	RENNEBU	MERÅKER	LIERNE
SANDE (M.R.)	RAUMA	TINGVOLL	HITRA	SKAUN	MELDAL	STJØRDAL	RØYRVIK
HERØY (M .R.)	NESSET	SUNNDAL	FRØYA	KLÆBU	RØROS	FROSTA	NAMSSKOGAN
ULSTEIN	MIDSUND	SURNADAL	ØRLAND	MALVIK	HOLTÅLEN	LEKSVIK	GRONG
HAREID	AUKRA	RINDAL	AGDENES		MIDTRE GAULDAL	LEVANGER	HØYLANDET
VOLDA	FRÆNA	HALSA	RISSA		SELBU	VERDAL	OVERHALLA
ØRSTA	EIDE	SMØLA	BJUGN		TYDAL	MOSVIK	FOSNES
ØRSKOG	GJEMNES	AURE	ÅFJORD			VERRAN	FLATANGER
NORDDAL			ROAN			NAMDALSEID	VIKNA
STRANDA			OSEN			SNÅSA	NÆRØY
STORDAL			ORKDAL			INDERØY	LEKA
SYKKYLVEN							
SKODJE							
SULA							
GISKE							
HARAM							
SANDØY							